

FOKUSREVISION AF INDSATSEN FOR UDDANNEL- SESHJÆLPSMODTAGERE

STYRELSEN FOR ARBEJDSMARKED OG REKRUTTERING

2022

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. LEDELSESRESUME	4
1.1 DET FØRSTE MØDE OG VISITATION	5
1.2 KONTAKTFORLØBET MED DE UNGE	7
1.3 AFGIVELSE AF TILBUD	8
1.4 ANVENDELSE AF MIN PLAN OG CV	9
1.5 UDVEKSLING AF OPLYSNINGER MED UDDANNELSESINSTITUTIONER	10
1.6 LEDELSESINFORMATION OG LEDELSESTILSYN	12
2. INDLEDNING	13
2.1 BAGGRUNDEN FOR FOKUSREVISIONEN	13
2.2 KORT OM MÅLGRUPPEN FOR FOKUSREVISIONEN - UNGE PÅ UDDANNELSESHJÆLP	13
2.3 FOKUSREVISIONENS METODE	15
2.4 LÆSEVEJLEDNING	16
3. DET FØRSTE MØDE OG VISITATION	17
3.1 HVORDAN MODTAGES DE UNGE?	17
3.2 DEN FØRSTE SAMTALE	18
3.3 VISITATIONEN AF DE UNGE	18
3.4 INDDRAGELSE AF DEN UNGE	20
3.5 LÆSE, SKRIVE- OG REGNETEST	21
3.6 UDDANNELSESPÅLÆG	23
3.7 VEJLEDNING OM 225-TIMERSREGLEREN	24
3.8 TILBUD OM KOORDINERENDE SAGSBEHANDLER	25
4. KONTAKTFORLØBET MED DE UNGE	27
4.1 SAMTALER	27
4.2 SAMTALEFORLØBET	27
4.3 FOKUS PÅ UDDANNELSE	28
4.4 OPFØLGNING PÅ UDDANNELSESPÅLÆG	30
4.5 FOKUS PÅ JOB	32
4.6 ÉN PRIMÆR KONTAKTPERSON	32
5. AFGIVELSE AF TILBUD	34
5.1 HVORDAN ARBEJDES DER MED INDSATSER I FORLØBET	34
5.2 INDSATSER	34
5.3 IVÆRKSÆTTELSE AF TILBUD	35

5.4 TILBUD OM MENTORSTØTTE OG PARALLELE TILBUD	37
5.5 OPFØLGNING PÅ MANGLENDE DELTAGELSE I TILBUD.....	39
6. ANVENDELSE AF MIN PLAN OG CV	40
6.1 HVORDAN ARBEJDES DER FREM MOD MÅLET OM UDDANNELSE OG JOB	40
6.2 MIN PLAN, UDDANNELSESPÅLÆG OG UDDANNELSESMÅL	40
6.3 ANVENDELSEN AF CV.....	43
7. UDVEKSLING AF OPLYSNINGER MED UDDANNELSESINSTITUTIONER	45
7.1 HVORDAN SAMARBEJDES DER MED UDDANNELSESINSTITUTIONER	45
7.2 BRUGEN AF UDDANNELSESPÅLÆG VED START AF UDDANNELSE	45
7.3 UDVEKSLING AF OPLYSNINGER MED UDDANNELSESINSTITUTIONER.....	47
7.4 INITIATIVER FOR FOREBYGGELSE AF FRAFALD	47
8. LEDELSESINFORMATION OG LEDELSESTILSYN	49
8.1 KONTROLMILJØ OG LEDELSESTILSYN	49
8.2 HVAD HAR LEDELSESTILSYNET FOKUS PÅ?	49
8.3 HVAD HAR LEDELSESINFORMATION FOKUS PÅ	51
8.4 HVORDAN ANVENDES LEDELSESTILSYN OG LEDELSESINFORMATION I DEN LØBENDE OPFØLGNING OG UDVIKLING AF INDSATSEN	51
8.5 HVORDAN UNDERSTØTTER KOMMUNERNE I ØVRIGT EN GOD KVALITET I SAGSBEHANDLINGEN?	52

1. LEDELSESRESUME

Formålet med og baggrunden for fokusrevisionen

Denne fokusrevision har til formål at efterprøve, om kommunernes forvaltning af indsatsen for unge, der modtager uddannelseshjælp, stemmer overens med Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og intentionerne med lovgivningen.

Med kontanthjælpsreformen fra 2014 er der sat et klart uddannelsesrettet fokus for alle unge under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse. Målet er, at den unge hurtigst muligt skal i gang med en studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse, som den unge kan gennemføre på almindelige vilkår.

Rigsrevisionen offentliggjorde i 2020 beretningen ”*Indsatsen for at fastholde udsatte unge i uddannelse*”. Rigsrevisionens undersøgelse viste blandt andet, at der var udfordringer med implementeringen af nogle af elementerne i kontanthjælpsreformen. Rigsrevisionens undersøgelse tager udgangspunkt i årene 2014-2019, og der er derfor et tidsmæssigt overlap til denne fokusrevisions undersøgelsesperiode, som gælder for januar 2018 til februar 2020. Kommunernes ændrede praksis, blandt andet som følge af Rigsrevisionens undersøgelse, vil derfor ikke fremgå af nærværende fokusrevision, da ændringerne først er fundet sted efter undersøgelsens gennemførelse. Fokusrevisionen skal i stedet supplere resultaterne fra Rigsrevisionens undersøgelse med mere viden om, hvordan kontanthjælpsreformen er implementeret.

Med afsæt i reformens intentioner og den eksisterende viden om ungeindsatsen fra bl.a. Rigsrevisionens undersøgelse, har Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) formuleret seks overordnede analysetemaer, der er omdrejningspunktet for denne fokusrevision:

Det første møde og visitation med fokus på den unges første møde med kommunen, hvor den unge visiteres, gives et uddannelsespålæg, vurderes ift. behov for læse-, skrive- og regnetest og vejledes om ret og pligt.

Kontaktforløbet med de unge med fokus på hvordan der arbejdes i samtaleforløbet og hvad der er fokus på i samtaleforløbet.

Afgivelse af tilbud med fokus på iværksættelse og opfølgning på tilbud til de unge.

Anvendelse af Min Plan og CV med fokus på indholdet i og anvendelsen af Min Plan og CV.

Udveksling af oplysninger med uddannelsesinstitutioner med fokus på overgangen til uddannelsesstart og overdragelse af oplysninger til uddannelsesinstitutionerne om den unge.

Ledelsesinformation og ledelsestilsyn med fokus på kommunerne arbejde med at overvåge og sikre en lovmedholdelig indsats.

Målet med fokusrevisionen er således at afdække, hvorvidt indsatsen lever op til de lovgivningsmæssige krav og de politiske intentioner, samt, om der er dækkende kommunalt ledelsesinformation og ledelsestilsyn til at understøtte dette.

Metoden og regelgrundlaget

Med henblik på at belyse indsatsen inden for disse områder er der gennemført en sagsgennemgang af 369 sager fordelt på 25 kommuner¹. I hver af de 369 sager er der gennemgået en række kontrol- og datapunkter, der tilsammen belyser analysetemaerne. Antallet af kontrolpunkter varierer i forhold til, om den unge er visiteret åbenlyst uddannelsesparat, uddannelsesparat eller aktivitetsparat.

I sagsgennemgangen er der set på unge, der er visiteret til uddannelseshjælp i 2018 og 2019. Der er kun set på sagsforløb frem til udgangen af februar 2020 med henblik på at undgå, at tilpasninger af indsatsen, som følge af Covid-19, påvirker resultatet.

¹ Målet har været en gennemgang af 375 sager - dvs. 15 sager pr. kommune. Der har i 3 kommuner været et mindre frafald af observationer fordi udsøgningen af sager ikke har rummet tilstrækkeligt relevante sager.

Det betyder, at denne fokusrevision tager udgangspunkt i reglerne, der var gældende efter Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats før den 1. januar 2020. I læsningen af fokusrevisionen, tager henvisninger til reglerne derfor udgangspunkt i reglerne før 1. januar 2020.

Reglerne fra *"Aftale om en forenklet beskæftigelsesindsats"* trådte i kraft den 1. januar 2020. Disse regler har ikke indflydelse på fokusrevisionens resultater, men har haft betydning for, hvilke kontrolpunkter, der er valgt at sætte fokus på. Derudover skal det bemærkes, at der pr. 1. januar 2022 er sket ændring i reglerne som følge af *"Første delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen"*. Her lempes proceskravene for indsatsen, og den unges overgang fra uddannelseshjælp til uddannelse styrkes. Disse ændringer har ligeledes haft betydning for kontrolpunkterne, der er valgt at sætte fokus på. Endelig skal det bemærkes, at fokusrevisionen alene forholder sig til de regler, der er fastsat i Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

I forbindelse med fokusrevisionen af ungeindsatsen har BDO, foruden sagsgennemgang, gennemført et ledelsesinterview med hver af de 25 kommuner. Forud for interviewet har BDO modtaget arbejdsgangsbeskrivelser samt beskrivelse af ledelsesinformation og ledelsestilsyn fra kommunerne. Disse interview og gennemsyn af arbejdsgange har taget udgangspunkt i den aktuelle indsats.

På de næste sider gennemgås resultaterne af fokusrevisionen inden for de seks analysetemaer. De centrale konklusioner fra fokusrevisionen er fremhævet i grå bokse.

1.1 DET FØRSTE MØDE OG VISITATION

Der er en række krav til indsatsen ved det første møde med den unge og visitationsperioden. Krav, der skal sikre det rette afsæt for en målrettet indsats mod uddannelse. Det handler om: afvikling af 1. samtale inden for 1 uge efter første henvendelse, at visitere den unge i en af 3 visitationsgrupper, alt efter hvor tæt den unge er på at kunne gennemføre en uddannelse, at give den unge uddannelsespålæg, tilbud om læse-, skrive og regnetest samt vejledning om ret og pligt bestemmelser.

Centrale konklusioner om det første møde og visitation

Delkonklusion 1. Den første samtale med de unge afvikles rettidigt

Det er et krav til kommunerne, at den unge skal mødes tidligt i forløbet. Inden for den første uge, fra den unges henvendelse til kommunen, skal den første samtale være gennemført.

Fokusrevisionen viser, at kommunerne i *høj grad* efterlever loven. 92 pct. af de unge får den første samtale inden for den første uge af deres forløb.

Delkonklusion 2. De unge visiteres rettidigt men mødes ikke konsekvent som uddannelsesparate

Når en ung modtager uddannelseshjælp, skal den unges forudsætninger for en studie- og erhvervs-kompetencegivende uddannelse afdækkes i en visitationsperiode, der kan vare op til 3 måneder fra første henvendelsesdato. I løbet af de første 3 måneder kan visitationen kvalificeres og ved udløbet af 3 måneder fra første henvendelse til kommunen om hjælp, skal der være foretaget en endelig visitation som uddannelses- eller aktivitetsparat.

Det ligger i intentionen med lovgivningen, at den unges perspektiv på egne muligheder skal indtages, men samtidig også at den unge mødes med forventningen om, at den unge skal i uddannelse. Derfor skal den unge i udgangspunktet visiteres som uddannelsesparat. Den unge kan også visiteres åbenlyst uddannelsesparat ved den første samtale. I sjældne tilfælde kan den unge visiteres som aktivitetsparat ved første samtale, hvor der er særlige forhold, der fagligt kan begrunde det.

Fokusrevisionen viser, at kommunerne i *høj grad* lykkes med at visitere de unge inden for fristen på de 3 måneder (94 pct.). Dokumentationen i sagerne peger på, at kommunerne i 87 pct. af sagerne har inddraget de unges perspektiver på egen situation i visitationen, og at der i 75 pct. af sagerne også foreligger en dokumenteret faglig begrundelse for visitationen.

Fokusrevisionen viser, at visitationen ofte foretages i den første samtale og de unge mødes ikke konsekvent som uddannelsesparate. Ved første samtale blev 14 pct. visiteret åbenlyst uddannelsesparat, 52 pct. som uddannelsesparat og 34 pct. visiteres aktivitetsparat.

Indenfor de første 3 måneder visiteres yderligere en del af målgruppen som aktivitetsparate med baggrund i yderligere afdækning af den unges ressourcer og barrierer. 70 pct. af de unge, der efter 3 måneder er aktivitetsparate, er visiteret som aktivitetsparate allerede fra den første visitationssamtale inden for den første uge.

Delkonklusion 3. I størstedelen af sagerne er der givet et uddannelsespålæg ved 1. samtale

Alle unge, der starter på uddannelseshjælp, skal have et uddannelsespålæg ved 1. samtale. Med uddannelsespålægget er det målet at understøtte den unges vej til uddannelse ved, at der fastsættes frister og pligter for de unge. Disse frister og pligter er knyttet til valg af uddannelsesmål, ansøgning om optagelse på uddannelse og påbegyndelse af uddannelse.

I 79 pct. af sagerne er der dokumentation for, at kommunerne har givet et uddannelsespålæg ved 1. samtale. Det betyder også, at der ikke er fundet dokumentation for, at der er afgivet et uddannelsespålæg ved 1. samtale i hver femte sag. Det er i særlig grad de aktivitetsparate, der ikke har modtaget et uddannelsespålæg.

Delkonklusion 4. De unge gennemfører ikke læse-, skrive- og regnetest

Inden for den første måned af den unges forløb, skal den unge vurderes i forhold til, om der er behov for en læse-, skrive- og regnetest og have gennemført testen, hvis der er behov for det. Kommunen skal tilbyde den unge en FVU-test, hvis den unge ikke har en ungdomsuddannelse eller en gyldig test (max 2 år gammel).

Kommuner skal foretage en vurdering af alle unge ift. behovet for en læse-, skrive og regnetest. Denne vurdering ligger dokumenteret i 69 pct. af de samlede sagsforløb. I sagsgennemgangen er der 224 unge ud af bruttomålgruppen på 369 sager, der faktisk er i målgruppen for en læse-, skrive- og regnetest. Dvs. 61 pct. af bruttomålgruppen.

Fokusrevisionen viser, at det kun er 29 pct. af de unge med behov, hvor det er dokumenteret, at der er foretaget en test senest efter 1 måneds sammenlagt ledighed. Det vil sige, at 71 pct. af de unge ikke har gennemført en test, selvom der er vurderet et behov herfor. Det er ikke i tråd med lovgivningen.

Der kan være gyldige grunde til, at testen ikke gennemføres som sygdom, barsel m.v. Af de unge, der ikke har gennemført testen, er der kun i 12 pct. af tilfældene dokumenteret en gyldig grund. Resultaterne viser således, at der er et forbedringspotentiale ift. at styrke gennemførelsen af test inden for fristen.

Delkonklusion 5. Fire ud af ti unge får ikke den lovpligtige vejledning

De unge skal vejledes om en række forhold om rettigheder og pligter som uddannelseshjælpsmodtagere. Fokusrevisionen har efterprøvet, om kommunerne har vejledt på 2 centrale områder. Det handler om vejledning om 225-timersreglen, som er gældende for alle unge, og vejledning til unge aktivitetsparate ift. deres ret til en koordinerende sagsbehandler.

I 61 pct. af sagerne er der dokumenteret vejledning om 225-timers reglen. Dermed er der ikke dokumenteret vejledning for ca. fire ud af ti personer i målgruppen. Der er væsentlig spredning imellem kommuner i forhold til dokumenteret vejledning.

For de aktivitetsparate unge skal jobcenteret tilbyde personen en koordinerende sagsbehandler umiddelbart, når personen vurderes som aktivitetsparat.

Fokusrevisionen viser, at det i langt de fleste sager ikke er dokumenteret, at den unge er blevet tilbudt en koordinerende sagsbehandler. Det er således kun i 14 pct. af sagerne dokumenteret at den unge er vejledt om muligheden for en koordinerende sagsbehandler. Det er ikke i tråd med lovgivningen.

Alle kommunerne har i opfølgningen på sagsgennemgangen peget på, at den unges sagsbehandler er den koordinerende sagsbehandler. Der er også i 81 pct. af sagerne dokumenteret, at sagsbehandler arbejder med koordination af indsatsen over mod andre aktører involveret i indsatsen.

1.2 KONTAKTFORLØBET MED DE UNGE

Unge, som modtager uddannelseshjælp, er omfattet af et fleksibelt og individuelt tilrettelagt kontaktforløb. Kommunen er forpligtiget til at afholde et minimum af samtaler afhængigt af, hvilken visitationsgruppe den unge tilhører, som de gældende regler foreskrev på undersøgelsestidspunktet.

Derudover skal kontaktforløbet understøtte uddannelsesfokus og fremdrift i forhold til arbejdet med uddannelsespålægget og sikre, at den unge hurtigst muligt begynder en studie- eller erhvervs-kompetencegivende uddannelse på ordinære vilkår.

Det konkrete indhold i samtalerne afhænger af visitationsgruppen og skal understøtte formålet med kontaktforløbet og dermed sætte et stærkt fokus på uddannelse og den unges vej til uddannelse.

Centrale konklusioner om kontaktforløbet med de unge

Delkonklusion 6. Opfølgning på uddannelsespålæg og uddannelsesfokus i kontaktforløbet kan styrkes

Uddannelsesfokus i samtaleforløbet skal bl.a. komme til udtryk ved, at der følges op på den unges uddannelsespålæg. Uddannelsespålægget er rammen for den uddannelsesrettede indsats, og der skal følges op ved hver samtale på status ift. f.eks. de aftalte frister og aktiviteter ift. afklaring af de unges uddannelsesønsker, søgning af uddannelse eller optagelse på uddannelse.

Fokusrevisionen viser, at der i den seneste samtale i de unges forløb er dokumentation for, at der er fulgt op på uddannelsespålægget i 53 pct. af sagerne.

Der er en del variation på tværs af kommunerne, hvor 3 kommuner har fulgt op i min. 90 pct. af forløbene og 15 kommuner kun har fulgt op i 50 pct. af sagerne eller mindre.

Sagsgennemgangen har også haft fokus på en bredere vurdering af uddannelsesfokus i samtalerne, hvor der i det seneste år (maksimalt) af sagsforløbet er set på, om der i samtalerne er et uddannelsesfokus ved f.eks. at tale om uddannelsesmål eller muligheder.

Fokusrevisionen viser, at der er et dokumenteret uddannelsesfokus i 71 pct. af sagerne.

Der er en del variation på tværs af kommunerne, hvor 4 kommuner har haft uddannelsesfokus i over 90 pct. af sagerne, og 5 kommuner kun har uddannelsesfokus i under 55 pct. af sagerne.

Der er generelt mindre uddannelsesfokus blandt aktivitetsparate unge, hvor der er uddannelsesfokus i 63 pct. af forløbene. Til sammenligning er der uddannelsesfokus i 88 pct. af forløbene for de åbenlyst uddannelsesparate og i 76 pct. af forløbene for uddannelsesparate.

Resultaterne viser samlet, at der er mulighed for at styrke uddannelsesfokus i forløbene og resultaterne viser et særligt potentiale for et styrket fokus på uddannelsesmål og på de unges faglige og personlige ressourcer i relation til job og uddannelse.

Delkonklusion 7. I over halvdelen af forløbene har den unge én primær kontaktperson i sagsforløbet.

I fokusrevisionen er det undersøgt, om de unge har været tilknyttet en fast sagsbehandler over det seneste år i sagsforløbet. Det er ikke et lovkrav, men er undersøgt, da undersøgelser peger på, at det har en positiv virkning i sagsforløbet, når den unge har samme kontaktperson gennem sagsforløbet.

Fokusrevisionen viser, at i 59 pct. af sagerne har den unge haft et forløb med én kontaktperson gennem det seneste år af sagsforløbet.

Det gælder i mindre grad for de aktivitetsparate unge end de uddannelsesparate unge, hvilket skal ses i lyset af at de aktivitetsparate er længere tid i kontanthjælpssystemet. Derfor er der en større andel af de aktivitetsparate, hvor der kan ses tilbage på et fuldt år af sagsforløbet.

1.3 AFGIVELSE AF TILBUD

Indsatsen for den unge, herunder den unges uddannelsespålæg, skal tilrettelægges individuelt, så den understøtter den unges vej mod uddannelse med udgangspunkt i den unges ressourcer.

Indsatsen skal iværksættes tidligt, og den unge skal kontinuerligt deltage i aktive tilbud, dvs. at der maksimalt må gå fire uger mellem hvert tilbud.

Sagsgennemgangen har ikke haft fokus på afdækning af, hvor meget unge er i tilbud og om unge kontinuerligt er i tilbud, da det er velunderbygget med data på området. I stedet har der i sagsgennemgangen været fokus på, hvordan kommunerne arbejder med kravet om individuelt tilrettelagte forløb samt, hvordan den unges deltagelse understøttes med parallelle indsatser og evt. sanktionering, hvis den unge udebliver fra tilbud.

Centrale konklusioner om afgivelse af tilbud

Delkonklusion 8. I syv ud af ti sager er der beskrevet et konkret formål med det igangsatte tilbud

Det er vigtigt, at kommunen, ud fra en konkret og individuel vurdering af den enkelte unge, iværksætter tilbud, der kan bidrage til at bringe den unge tættere på uddannelse eller tættere på den unges uddannelsesmål. I sagsgennemgangen er der set på, om kommunerne begrundede tilbuddet ud fra den enkeltes behov, og om der er en klar formålsbeskrivelse for tilbuddet som indikator for dette.

Fokusrevisionen viser, at der i 76 pct. af alle sagerne er dokumenteret en individuel vurdering og begrundelse for det seneste tilbud til den unge. Dvs. at det seneste tilbud i tre ud af fire sager er begrundet ud fra den enkelte unges behov.

I 69 pct. af sagerne på tværs af kommunerne fremgår det også af sagen, hvordan det seneste tilbud understøtter den unges vej mod uddannelse. Syv ud af ti unge påbegynder således også tilbuddet med en klar formålsbeskrivelse af, hvordan tilbuddet skal bidrage til deres vej til uddannelse.

Delkonklusion 9. Mentorstøtte og andre parallelle indsatser anvendes i meget forskelligt omfang

Den unge kan blandt andet få tilbudt mentor, tilbud om helbredsmestring, social- og sundhedstilbud parallelt med tilbuddene efter LAB. Det skal her bemærkes, at det ikke er et lovkrav, men at viden på området peger på positive jobeffekter, når den unges støttes i f.eks. helbredsmestring parallelt med andre tilbud. For aktivitetsparate kunne der på tidspunktet for sags gennemgangen også gives mentorstøtte som eneste tilbud, hvis den unge i perioder, pga. personlige forhold, ikke kunne deltage i ret- og pligttilbud. Dette lovkrav er ikke gældende efter d. 1. januar 2020.

Fokusrevisionen viser, at det i gennemsnit er 46 pct. af de unge, der har modtaget mentorstøtte. Der er en del variation i anvendelsen af mentorstøtte på tværs af kommunerne. I én kommune er det i 85 pct. af sagerne, hvor den unge har modtaget mentorstøtte, mens det i en anden kommune er 15 pct.

I godt halvdelen (54 pct.) af alle sager modtager den unge støtte til helbredsmestring e.l. parallelt med beskæftigelsestilbud. Også her dækker det over en vis variation på tværs af kommunerne.

Delkonklusion 10. Sanktionering ved manglende deltagelse kan styrkes

Hvis den unge uden rimelig grund ikke deltager i tilbud, skal den unges sanktioneres.

I de sager, hvor den unge udebliver fra et tilbud, findes der i 30 pct. udeblivelser uden dokumenteret gyldig grund.

Fokusrevisionen viser, at der i 66 pct. af de relevante sager er sket en sanktionering, når der er udeblivelser uden gyldig grund.

Andelen af sager med sanktionering efter udeblivelser er højere for de åbenlyst uddannelsesparate og uddannelsesparate (hhv. 70 og 71 pct.). For de aktivitetsparate er der kun foretaget en sanktionering i 56 pct. af sagerne, hvor den unge er udeblevet uden gyldig grund.

Resultatet ift. de aktivitetsparate skal ses i lyset af, at kommunen forud for sanktionering, skal have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med den unge for at vurdere, om der forelå en rimelig grund til afslaget på tilbuddet.

1.4 ANVENDELSE AF MIN PLAN OG CV

Min Plan og CV'et er centrale værktøjer til brug i forløbet med de unge. Min Plan er den unges overblik og skal vise retning for indsatsen og den unges vej mod uddannelse. I Min Plan opstilles de konkrete mål og indsatser, som skal understøtte den unges vej imod uddannelse. Det omfatter også den unges uddannelsespålæg, der skal fremgå af planen.

Når den unge skal definere sit uddannelsesmål, skal der tages udgangspunkt i den unges afsæt og ønsker. Arbejdet med at afdække dette kan tage udgangspunkt i arbejdet med den unges CV. Fokusrevisionen har derfor også omfattet en gennemgang af, hvordan CV'er anvendes.

Arbejdet med CV var dog kun obligatorisk for de åbenlyst uddannelsesparate, i den periode hvor sagerne er gennemgået. De åbenlyst uddannelsesparate skal stå til rådighed imens de venter på uddannelsesstart. For den målgruppe gælder det, at CV'et skal være tilgængeligt og søgbart senest 3 uger efter første henvendelse om hjælp til kommunen.

Centrale konklusioner om anvendelse af Min Plan og CV

Delkonklusion 11. Fravær af mål i de unges Min Plan

I Min Plan skal den unges mål, uddannelsespålæg, indsatser og aftaler fremgå.

Fokusrevisionen viser samtidig, at kommunerne i *høj grad* lykkes med at kommunikere aftaler, der er indgået med den unge i samtaleforløbet, via Min Plan. I 87 pct. af sagerne er der indgået aftaler, som fremgår af Min Plan, og i 15 kommuner er det i over 90 pct. af sagerne.

Fokusrevisionen viser også, at kommunerne i samarbejde med den unge i *mindre grad* får formuleret klare uddannelsesmål. Det er således kun i 52 pct. af sagerne, at der fremgår et uddannelsesmål for den unge i Min Plan.

De manglende mål kan skyldes, at de unge fortsat er i en afklaringsfase omkring deres uddannelsesønske. Uddannelsespålægget har bl.a. fokus på, at der sættes frister for denne afklaring. I sagsgennemgangen er der set meget lange frister for, at de unge får afklaret uddannelsesmål, og at fristerne skubbes gentagne gange uden egentlige begrundelser herfor.

Delkonklusion 12. Fokus på jobsøgning og CV for åbenlyst uddannelsesparate kan styrkes

Åbenlyst uddannelsesparate skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet frem mod uddannelsesstart. Den unge åbenlyst uddannelsesparate skal derfor have et CV, som skal være tilgængeligt for arbejdsgivere, og den unge skal dokumentere aktiv jobsøgning frem mod uddannelsesstart.

På tværs af kommunerne er der dokumentation for, at de åbenlyst uddannelsesparate i 60 pct. af sagerne har registeret sig som jobsøgende, og i 37 pct. af sagerne har den unge løbende registeret jobsøgningsaktiviteter i jobloggen.

Fokusrevisionen viser samtidigt, at CV'er for de åbenlyst uddannelsesparate kun i en mindre del af sagerne er gjort tilgængelige for arbejdsgivere inden for de lovpligtige 3 uger. Kun i 19 pct. af sagerne er CV'erne gjort tilgængeligt for arbejdsgivere senest 3 uger fra første henvendelse. Samlet erterlever kommunerne i *mindre grad* lovens krav om jobsøgning og et tilgængeligt CV for de åbenlyst uddannelsesparate.

Resultaterne peger på, at der kan være et potentiale for et styrket fokus på, at de unge får et job inden uddannelsesopstart.

1.5 UDVEKSLING AF OPLYSNINGER MED UDDANNELSESINSTITUTIONER

Som et led i den unges uddannelsespålæg skal kommunen, når den unge bliver optaget på en studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse, vurdere, om den unge har pligt til at påbegynde og færdiggøre uddannelsen.

Som et væsentligt element i at forebygge frafald fra uddannelse blandt unge, der starter på en uddannelse, skal kommunen sørge for at dele relevante informationer med uddannelsesinstitutioner ved uddannelsesopstart. Når en ung med et uddannelsespålæg bliver pålagt at påbegynde og gennemføre en uddannelse, har kommunerne således pligt til at informere uddannelsesstedet om

den unges uddannelsespålæg, aktiviteter i jobcentret og evt. særlige vanskeligheder i forhold til at kunne gennemføre uddannelsen.

Centrale konklusioner om udveksling af oplysninger med uddannelsesinstitutioner

Delkonklusion 13. Kommunernes fokus på den unges pligt til at påbegynde og gennemføre uddannelse kan styrkes

123 ud af de uddannelsesparate og åbenlyst uddannelsesparate, der er omfattet af sagsgennemgang har haft en overgang til uddannelse, hvor det kunne være relevant at vurdere, om den unge har pligt til at påbegynde og gennemføre den konkrete uddannelse.

Samlet viser fokusrevisionen, at kommunerne ikke konsekvent vurderer, om den unge har pligt til påbegynde og gennemføre en konkret uddannelse ved overgang til uddannelse. I 45 pct. af sagerne med unge, der er påbegyndt en studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse, er der sket en vurdering af, om den unge er omfattet af pligten til påbegynde og gennemføre uddannelse i uddannelsespålægget.

Et løft i denne praksis, kan have en væsentlig betydning for at få sendt et klart signal til den unge om: at der er forventning om, at den unge starter og gennemfører uddannelsen, at der er mulighed for støtte til den unge, hvis der er problemer undervejs, og at hvis den unge afbryder uddannelsen og vender tilbage på uddannelseshjælp, vil den unge kunne sanktioneres, hvis der ikke er en gyldig grund hertil.

Delkonklusion 14. Udveksling af informationer mellem jobcenteret og uddannelsesinstitutionen sker i begrænset omfang

I de sager, hvor den unge overgår til uddannelse med et uddannelsespålæg om konkret uddannelsesstart, og hvor den unge er blevet pålagt at påbegynde og gennemføre uddannelsen, ses der en lav grad af udveksling af information til uddannelsesinstitutionen.

Fokusrevisionen viser, at der sker en overdragelse af oplysninger i samlet 4 sager, hvor kommunen burde have underrettet uddannelsesinstitutionen. Det svarer til 3 pct. af de sager, hvor en ung er overgået fra ydelse til uddannelse og 7 pct. af de tilfælde hvor en ung er vurderet ift. pligt til at påbegynde og gennemføre uddannelsen. Det er et lovkrav, at kommunen skal underrette uddannelsesinstitutionen, om den unges opstart på uddannelsen m.v. Kommunernes indsats lever derfor ikke op til lovgivningens krav på dette område.

En gennemgang af kommunernes nedskrevne forretningsgange viser, at der slet ikke eller i meget begrænset omfang er procedurer for, hvad der kræves for at sikre en korrekt overdragelse af oplysninger til uddannelsesinstitutionerne.

Der ses heller ikke sager, hvor kommunerne har fået indberetning fra uddannelsesinstitutioner om risiko for frafald eller tilfælde, hvor der er et aktivt samspil med uddannelsesinstitutionen, efter den unge er startet på uddannelsen. Det skal dog hertil bemærkes, at samspillet mellem uddannelsesinstitution og kommune kan være aktivt på andre måder.

Med baggrund i interviews med ledelsen i kommunerne er det afdækket, at kommunerne tager en række forskellige skridt ift. at styrke samarbejdet og kommunikationen med uddannelsesinstitutionerne. Det er dog gennem andre kommunikationskanaler end den lovpligtige, systemmæssige overførsel af oplysninger og eventuelle indmelding af risiko for frafald.

1.6 LEDELSESINFORMATION OG LEDELSESTILSYN

Det samlede kontrolmiljø i kommunen skal imødekomme risikoen for fejl i administrationen, regeloverholdelsen, proceskrav, opfølgning på vurdering af en indsats over for borgeren, økonomistyring og budgetoverholdelse, bogføring, kontrol- og tilsynsrutiner, it-understøttelse mv. Kontrolmiljøet skal ses som den samlede ramme, der er sat op i kommunen for, hvordan der arbejdes med at imødegå fejl.

Det indgår som et element i denne fokusrevision at efterprøve en del af kommunernes kontrolmiljø og det grundlag, som kommunen har etableret, for at løbende opdage og håndtere fejl i indsatsen for de unge. Der har været et særligt fokus på kommunernes aktuelle arbejde med ledelsestilsyn og ledelsesinformation som kontrolaktiviteter ift. at sikre et løbende fokus på at opdage, håndtere og imødegå fejl.

Centrale delkonklusioner om ledelsesinformation og ledelsestilsyn

Delkonklusion 15. Der arbejdes systematisk med udførelse af og opfølgning på ledelsestilsyn på ungeområdet

Kommunerne arbejder systematisk med deres ledelsestilsyn og fagligt tilsyn med henblik på at understøtte en indsats, der lever op til lovgivningsmæssige krav og intentioner.

Fokusrevisionen viser, at alle kommuner kan dokumentere afvikling af internt fagligt ledelsestilsyn ift. ungeindsatsen. 18 ud af 25 kommuner har også dokumenteret hvilken tilgang der er til ledelsestilsynet og hvordan processerne afvikles.

De fleste kommuner arbejder med faste fokuspunkter for ledelsestilsynet (23 ud af 25 kommuner), og nogle kommuner (14 ud af 25 kommuner) har også løbende justering af ledelsestilsynet til at kunne omfatte særlige fokusområder, som f.eks. kvaliteten af Min Plan og CV. Anvendelse af læse-, skrive- og regnetest, sanktioner og omfang og indhold af aktiv indsats er i 2021 hyppigt i fokus i ledelsestilsynet (i min. 23 ud af 25 kommuner).

I de fleste kommuner involverer ledelsestilsynet både medarbejderne og ledelsen. Opfølgningen på ledelsestilsyn tilrettelægges forskelligt, men kommunernes opfølgning er generelt kendetegnet ved, at der investeres mange ressourcer i at følge op på både ledelses- og medarbejderniveau.

Delkonklusion 16. Kommunernes ledelsesinformation er styrket ift. tidligere

Mange kommuner har fået opbygget en god dækning på ledelsesinformation om kommunens resultater, beskæftigelsesministeriets fokusmål og data om indsatsen i øvrigt. Opfølgning på resultaterne af indsatsen (udvikling i ungegruppen og udslusning til uddannelse og job) samt omfang og indhold i den aktive indsats er særligt i fokus på ledelsesinformationen (i 23 ud af 25 kommuner)

Flere kommuner har i de seneste år investeret i nyt ledelsesinformationssystem ved siden af fagsystemet, og det har øget muligheden for ledelsesfokus og en tæt overvågning af indsats og resultater og en mere datadrevet opfølgning på indsatsen.

2. INDLEDNING

2.1 BAGGRUNDEN FOR FOKUSREVISIONEN

STAR har i 2021 valgt at iværksætte en fokusrevision af ungeområdet, som kan bidrage til at give en status på indsatsen for uddannelseshjælpsmodtagere, og hvordan det lykkes at afvikle en ungeindsats, der lever op til lovgivningens rammer og intentioner.

STAR kan med udgangspunkt i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen § 22 g vælge at iværksætte en fokusrevision for at sikre at offentlige midler anvendes mest hensigtsmæssigt ift. intentionerne i lovgivningen. Formålet med denne revision er at gennemgå den konkrete forvaltning på ungeområdet og at undersøge forretningsgange samt tilsyns- og kontrolprocedurer, der sikrer borgernes retssikkerhed, en forsvarlig styring samt et effektivt og fokuseret ledelsestilsyn.

Baggrunden for den iværksatte fokusrevision på ungeområdet er de seneste års store ændringer på området, bl.a. med implementeringen af uddannelseshjælp og de særlige forpligtelser til uddannelsesrettet indsats i forbindelse med kontanthjælpsreformen. Derudover har indførelsen af Den kommunale ungeindsats også betydet store omstillinger for kommunerne.

Rigsrevisionen offentliggjorde i 2020 en beretning om indsatsen over for udsatte unge i perioden 2014-2019, som viste, at der var udfordringer med implementeringen af nogle af elementerne i kontanthjælpsreformen. Herunder pegede undersøgelsen på, at:

- kun 15 pct. af 8.000 udsatte unge med et uddannelsespålæg gennemfører den erhvervsuddannelse, de har påbegyndt.
- kommunerne giver kun ca. halvdelen af de udsatte unge et tilbud til tiden.
- 86 pct. af de unge har ikke gennemført en læse-, skrive- og regnetest, selvom de lever op til lovens krav herfor.
- de lovpligtige oplysninger om de udsatte unges behov for støtte og risiko for frafald ikke er overdraget mellem kommuner og erhvervsskoler.

I nærværende fokusrevision undersøges status for ungeområdet i perioden januar 2018 - februar 2020. Der er lagt særlig vægt på en konkret sagsgennemgang, hvorved der opnås en detaljeret indsigt i kommunernes administration/forvaltning. Til undersøgelsen har STAR udpeget 6 analyse-temaer, der med udgangspunkt i intentionerne bag lovgivningen, skal belyse kommunernes forvaltning af ungeområdet:

Det første møde og visitation med fokus på den unges første møde med kommunen, hvor den unge visiteres, gives et uddannelsespålæg, vurderes ift. behov for læse-, skrive- og regnetest og vejledes om ret og pligt.

Kontaktforløbet med de unge med fokus på hvordan der arbejdes i samtaleforløbet og hvad der er fokus på i samtaleforløbet.

Afgivelse af tilbud med fokus på iværksættelse og opfølgning på tilbud til de unge.

Anvendelse af Min Plan og CV med fokus på indholdet i og anvendelsen af Min Plan og CV.

Udveksling af oplysninger med uddannelsesinstitutioner med fokus på overgangen til uddannelsesstart og overdragelse af oplysninger til uddannelsesinstitutionerne om den unge.

Ledelsesinformation og ledelsestilsyn med fokus på kommunerne arbejde med at overvåge og sikre en lovmedholdelig indsats.

2.2 KORT OM MÅLGRUPPEN FOR FOKUSREVISIONEN - UNGE PÅ UDDANNELSESHJÆLP

Målgruppen, der er i fokus for nærværende fokusrevision, er unge på uddannelseshjælp. Uddannelseshjælpen gives i stedet for kontanthjælp som økonomisk støtte til unge under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse.

I indsatsen for uddannelseshjælpsmodtagere er der fokus på at bringe den unge tættere på og i gang med en studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse.

Kommunen skal i løbet af den første tid, hvor den unge modtager uddannelseshjælp, beslutte, hvilken visitationsgruppe den unge tilhører. Der er 3 visitationsgrupper, som adskilles ved, hvor tæt den enkelte unge vurderes at være på at kunne påbegynde og gennemføre en uddannelse. De åbenlyst uddannelsesparate er unge, som umiddelbart vurderes at kunne påbegynde en uddannelse, og de uddannelsesparate vurderes gennem den rette indsats, at kunne påbegynde inden for 1 år. De aktivitetsparate er unge, der vurderes at have en længere vej til uddannelse.

Uanset visitationsgruppe skal den unge have et uddannelsespålæg. Uddannelsespålægget rammer sætter samarbejdet mellem den unge og kommunen ift. valg af uddannelse og mål for, hvilken uddannelse der eventuelt skal påbegyndes på et tidspunkt. Den unge bliver bedt om at komme med forslag til uddannelse og søge ind på den ønskede uddannelse. Bliver den unge optaget, skal den unge pålægges at begynde og gennemføre uddannelsen.

I 2020 var der 34.996 unge fuldtidspersoner på uddannelseshjælp. Antallet af unge (fuldtidspersoner) på uddannelseshjælp har overordnet på landsplan været på et stabilt niveau i de senere år, jf. tabel 1.

Der har i perioden 2018-2020 været et mindre fald på 2 pct. i den samlede målgruppe af unge uddannelseshjælpsmodtagere målt i fuldtidspersoner. Faldet er drevet af en nedgang på 7 pct. i den gruppe af unge, der visiteres uddannelsesparate. Antallet af åbenlyst uddannelsesparate fuldtidspersoner er til gengæld steget med 17 pct. siden 2018.

Tabel 1: Antal fuldtidspersoner visiteret til uddannelseshjælp, 2018-2020

	2018		2019		2020		Udvikling 2018-2020	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Åbenlyst uddannelsesparate	1.581	4%	1.346	4%	1.857	5%	276	17%
Uddannelsesparate	12.684	36%	12.055	35%	11.752	34%	-932	-7%
Aktivitetsparate	21.259	60%	21.002	61%	21.235	61%	-24	0%
I alt	35.617	100%	34.503	100%	34.996	100%	-621	-2%

Kilde: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering / Jobindsats.dk

Anm: Antal personer viser, hvor mange fuldtidspersoner, der har modtaget den valgte ydelse i kortere eller længere tid inden for den viste periode. Differencen mellem visitationsgrupperne og i alt skyldes borgere med uoplyst visitationsgruppe. Andel angiver andelen af uddannelseshjælpsmodtagere i de enkelte visitationsgrupper opgjort i pct.

De aktivitetsparate, er den visitationsgruppe, der vurderes at have længst vej til uddannelse. De aktivitetsparate fylder mest i målgruppen og udgør godt 60 pct. af den samlede gruppe. Denne visitationsgruppes størrelse har været forholdsvis stabil, idet antallet af fuldtidspersoner er på samme niveau i 2020 som i 2018.

Tallene dækker over, at der også har været en nedgang i antallet af unge aktivitetsparate, der er på ydelse over et år. Varigheden af forløbene er imidlertid stigende for de aktivitetsparate, jf. tabel 2, hvilket bidrager til, at antallet af fuldtidspersoner ikke falder i samme takt som nedgangen i antal personer.

Tabel 2: Varighed af forløb på uddannelseshjælp ved afslutning af forløb, 2018-2020 (målt i antal uger på ydelsen)

	2018	2019	2020	Udvikling 2018-2020
		Uger		Procent
Åbenlyst uddannelsesparate	17	16	15	-12%
Uddannelsesparat	32	33	32	0%
Aktivitetsparat	114	123	134	18%
I alt	52	55	54	4%

Kilde: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering / Jobindsats.dk

Anm: Et forløb afsluttet i perioden er defineret som et forløb, der er i gang mindst en dag i den viste periode og ikke er i gang den efterfølgende sammenhængende kalendermåned.

På tværs af de tre visitationsgrupper er der en vis variation i længden af de unges forløb, som harmonerer med den vurdering kommunen skal foretage af, hvor tæt de unge er på uddannelse. De åbenlyst uddannelsesparate unge har i gennemsnit de korteste forløb og aktivitetsparate unge har i gennemsnit de længste forløb, jf. tabel 2.

Uddannelsesparates gennemsnitlige forløbslængde var stabil i perioden 2018 til 2020, med en gennemsnitlig forløbslængde på 32 uger i 2020. Lidt over halvdelen af forløbene for de uddannelsesparate blev afsluttet inden for det første halve år. Aktivitetsparate unge har væsentligt længere forløb end hhv. uddannelsesparate og åbenlyst uddannelsesparate unge. For de aktivitetsparate unge er den gennemsnitlige varighed af et forløb på 134 uger, hvilket som nævnt tidligere er en stigning siden 2018, hvor den gennemsnitlige forløbslængde var 114 uger.

2.3 FOKUSREVISIONENS METODE

STAR har til gennemførelsen af fokusrevisionen udvalgt 25 kommuner, hvor der ses nærmere på praksis i ungeområdet. I udvælgelsen af kommunerne er der lagt vægt på, at kommunerne er fordelt geografisk ud over landet samt, at der er sikret en spredning ift. store og små kommuner.

De 25 kommuner fordeler sig med 3 kommuner i Region Midtjylland, 4 kommuner i Region Nordjylland, 6 kommuner i Region Syddanmark, 9 kommuner i Region Hovedstaden og 3 kommuner i Region Sjælland.

Revisionsbesøgene er gennemført i perioden primo oktober 2021 til medio november 2021.

Ved hvert revisionsbesøg er der i udgangspunktet foretaget en gennemgang af 15 sagsforløb. Der er gennemgået i alt 369 sager på ungeområdet fordelt på unge, der er visiteret i årene 2018 og 2019. Målsætningen var en gennemgang af 375 sager, men i enkelte kommuner har det med baggrund i den udsøgte gruppe været vanskeligt at finde relevante sager, hvorfor der er gennemgået lidt færre sager dér.

Sagerne er for så vidt muligt fordelt med hhv. 2 åbenlyst uddannelsesparate (ÅUP), 6 uddannelsesparate (UP) og 7 aktivitetsparate (AP) i hver kommune. Sagerne er udsøgt med den visitation, som de havde ved udgangen af deres forløb. I 2 kommuner har det ikke været muligt at finde sager med åbenlyst uddannelsesparate. De 15 sager i hver kommune er endvidere fordelt med gennemgang af 7 borgere, der visiteret i 2018 og 8 borgere, der er visiteret i 2019.

Der er kun set på sagsforløbene frem til udgangen af februar 2020 med henblik på at undgå, at tilpasninger af indsatsen, som følge af Covid-19, påvirker resultatet. Det bemærkes, at fokusrevisionen således skal læses ud fra de regler, der var gældende i perioden januar 2018 - februar 2020. Reglerne fra "*Aftale om en forenklet beskæftigelsesindsats*" trådte i kraft 1. januar 2020. Disse regler har ikke indflydelse på fokusrevisionens resultater, men er vigtige at have for øje i læsningen af rapporten ift. hvilke regler, der gælder i dag.

De 15 sager i stikprøven er udvalgt ud fra en komplet liste over sager og er udtaget ved simpel tilfældig udvælgelse. Det har været et kriterie for udvælgelse, at den unge har haft et forløb på minimum 1 måned for åbenlyst uddannelsesparate unge og 3 måneder for de øvrige visitationskategorier. Dette med henblik på at kunne belyse aktiviteter, sagsbehandlerskift, progression mv. Samtidig har der været fokus på at udvælge unge, der har haft en overgang til uddannelse. Dette med henblik på at kunne undersøge hvordan der arbejdes med uddannelsespålæg ved overgang til uddannelse og udveksling af oplysninger med uddannelsesinstitutioner.

I hver stikprøve er der for de 6 analysetemaer systematisk registreret BDOs vurdering på i alt mellem 55-75 kontrolpunkter. Vurderingerne har efterfølgende været til bemærkninger hos de respektive ansvarlige i kommunerne.

I forbindelse med fokusrevisionen af ungeindsatsen har BDO - udover sagsgennemgang - gennemført et ledelsesinterview med hver af de 25 kommuner. Forud for interviewet har BDO modtaget arbejdsgange, ledelsesinformation og ledelsestilsyn fra kommunerne. STAR har på forhånd opstillet en række punkter, hvor det undersøges, om disse indgår i kommunernes ledelsesinformation og ledelsestilsyn.

I interview med kommunerne har der været fokus på hvilken tilgang der - aktuelt i 2021 - har præget kommunernes arbejde med løbende at opdage og håndtere fejl i indsatsen for unge. Sagsgennemgangen er derimod foretaget på forløb, der er påbegyndt i 2018 og 2019 og sagsgennemgangen går maksimalt frem til marts 2020. Ledelsens tilkendegivelser omkring tilgangen til ledelsestilsyn og ledelsesinformation, kan således ikke ses som forklarende ift. eller sammenhængende med resultaterne i sagsgennemgangen. De skal nærmere ses som udtryk for, om ledelsen - i deres tilsyn og overvågning - har fokus på de områder, hvor sagsgennemgangen peger på, at der er fejl i sagsbehandlingen.

2.4 LÆSEVEJLEDNING

Nærværende rapport er opbygget i 8 kapitler. De to indledende kapitler samler dels op på de væsentlige konklusioner fra fokusrevisionen, samt giver en indføring i målet og målgruppen for fokusrevisionen.

De øvrige kapitler går i dybden med de forpligtelser, som kommunerne har i forhold til gennemførelsen af indsatsen for de unge ledige uddannelseshjælpsmodtagere samt beskriver og konkluderer på de fundne resultater.

Kapitlerne 3 til 8 fokuserer på analysetemaerne og er således opbygget efter følgende temaer:

- **Det første møde og visitation.** Hvordan arbejder kommunerne med visitationen af de unge, billedet af brugen af uddannelsespålæg, inddragelse af den unge i egen sag, vejledning i brugen af 225-timersreglen samt tilbud om koordinerende sagsbehandler?
- **Kontaktforløb med de unge.** Hvordan arbejdes med samtaler og samtalefokus med de unge?
- **Afgivelse af tilbud.** Hvordan sikrer kommunerne iværksættelse, dokumentation samt opfølgning på konkrete målrettede tilbud til de unge?
- **Anvendelse af Min Plan og CV.** Hvordan arbejder man med de unge ift. Min Plan, uddannelsesplanen samt oprettelse og indhold i Jobnet CV'et? Hvordan følges der op på uddannelsespålæg og arbejdet med etablering af uddannelsesmål?
- **Udveksling af oplysninger med uddannelsesinstitutioner.** Hvordan udveksler kommunen oplysninger med de uddannelsesinstitutionerne dels ift. påbegyndelse af uddannelse og dels ift. sikring af forebyggelse i forbindelse med risiko for frafald?
- **Ledelsesinformation og ledelsestilsyn.** Hvordan arbejdes der med gennemførelse og opfølgning på ledelsestilsyn? Hvor ligger fokus, og hvordan sikres løbende udvikling af indsatsen?

For hvert kapitel vurderes kommunernes indsats i forhold til en række kontrolpunkter. Det fremgår af indledningen til hvert kapitel, hvilke kontrolpunkter, der er særligt fokus på.

3. DET FØRSTE MØDE OG VISITATION

3.1 HVORDAN MODTAGES DE UNGE?

I dette kapitel holdes kommunernes praksis omkring det første møde og visitationen af uddannelseshjælpsmodtagere op imod loven og intentionerne bag. I sagsgennemgangen er der under dette analysetema gennemført kontroller på en række krav i lovgivningen omkring: Den unges første samtale i kommunen, den endelige visitation, FVU-test, uddannelsespålægget, 225-timersreglen og tilbuddet om en koordinerende sagsbehandler til aktivitetsparate unge, jf. tabellen nedenfor. Derudover er der også set på intentionerne i lovgivning ift. til f.eks. inddragelse af de unge i visitationen.

I 2020 var der knap 35.000 unge fuldtidspersoner på uddannelseshjælp, jf. tabel 1 i indledningen. Mange unge modtager hjælp kortvarigt, og der er et stort flow i målgruppen. Der er derfor mange unge i berøring med den tidlige indsats i kommunen.

Det stiller store krav til kommunerne ift. at sikre, at alle unge får den modtagelse som lovgivningen lægger op til og dermed den rette start på en målrettet indsats mod uddannelse.

For det første møde med de unge og visitationsperioden viser data samlet fra de 25 kommuner, at kommunerne:

- ▶ har en *høj grad* af efterlevelse af lovgivningens krav om, at første samtale med alle unge skal gennemføres inden for 1 uge fra første henvendelse til kommunen. 92 pct. af samtalerne gennemføres inden for den første uge.
- ▶ i *høj grad* lever op til lovgivningens krav om, at der for alle unge skal tages endeligt stilling til visitationen inden for de første 3 måneder. 94 pct. af de unge er visiteret inden for de første 3 måneder.
- ▶ i *mindre grad* lever op til intentionen i lovgivningen om, at alle unge skal mødes som uddannelsesparate. Fokusrevisionen viser, at 70 pct. af de unge, der er aktivitetsparate efter 3 måneder, er visiteret aktivitetsparate allerede ved første samtale.
- ▶ i *mindre grad* efterlever kravene om vurdering af behovet for læse-, skrive- og regnetest og gennemførelse af test inden for 1 måned for den relevante målgruppe. 69 pct. vurderes ift. behovet for læse-, skrive- og regnetest og mindre end 1/3 af de unge, der er i målgruppen for test, gennemfører testen inden for 1 måned.
- ▶ i *nogen grad* efterlever lovkravet om, at alle unge ved første samtale skal have et uddannelsespålæg. Uddannelsespålægget er dokumenteret i 79 pct. af sagerne ved første samtale.
- ▶ ikke konsekvent dokumenterer vejledningen af de unge om 225-timersreglen. Samlet vejledes der i 61 pct. af sagerne. Den manglende dokumentation er knyttet til en mindre del af kommunerne, som har en meget svag dokumentation for vejledningen.
- ▶ *ikke* efterlever lovkravet om, at de aktivitetsparate unge skal tilbydes en koordinerende sagsbehandler. Kun i 14 pct. af sagerne er det dokumenteret, at de aktivitetsparate unge er tilbudt en koordinerende sagsbehandler. Der er dog indikation af, at der sker en koordination i sagerne.

Krav til sagsbehandlingen i det første møde og visitationen af den unge

1. samtale med den unge skal være gennemført inden for 1 uge, og her skal visitationen påbegyndes.

Visitationen af de unge skal færdiggøres indenfor de første 3 måneder af forløbet.

Den unge skal have en læse-, skrive-, og regnetest indenfor den 1. måned, hvis den unge ikke har en ungdomsuddannelse eller tidligere er testet.

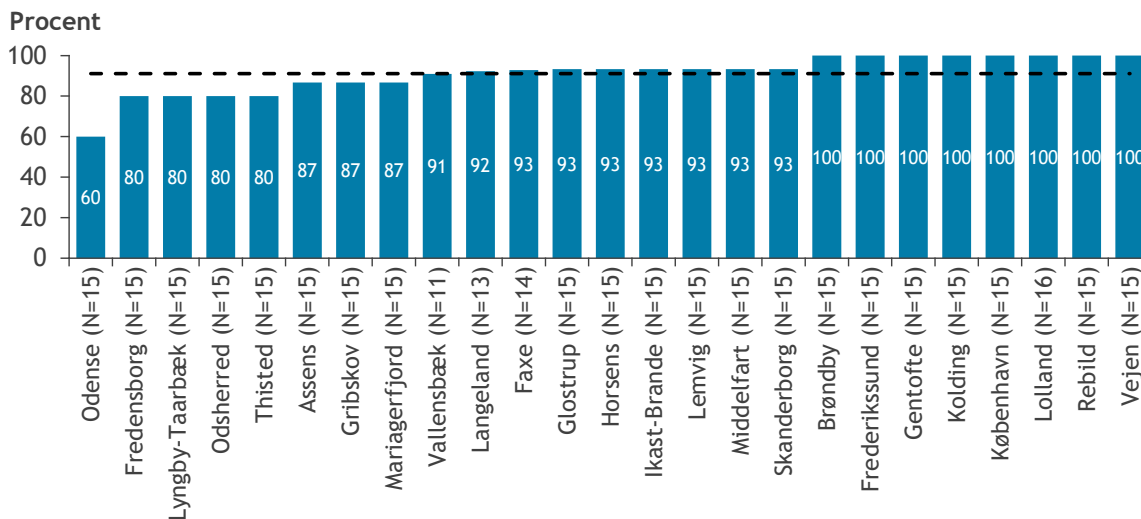
Den unge skal have et uddannelsespålæg ved 1. samtale.

Den unge skal vejledes om rettigheder og pligter og herunder om 225-timersreglen og tilbud om en koordinerende sagsbehandler.

3.2 DEN FØRSTE SAMTALE

Det er et krav til kommunerne, at de unge skal mødes tidligt i forløbet. Inden for den første uge fra den unges henvendelse til kommunen, skal den første samtale være gennemført (LAB § 20 a.). Figur 1 viser andelen af sager, hvor lovgivningskravet er overholdt.

Figur 1: Er første samtale afholdt senest en uge fra første henvendelse til kommunen?

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne.

Anm: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet. Stiplet linje angiver gennemsnittet.

Fokusrevisionen viser, at kommunerne generelt lykkes med at afholde den første samtale rettidigt. 92 pct. af de unge får den første samtale inden for den første uge af deres forløb. I mange tilfælde finder den første samtale sted allerede den samme dag, som den unge henvender sig første gang.

3.3 VISITATIONEN AF DE UNGE

Når unge modtager uddannelseshjælp, skal den unges forudsætninger for en studie- og erhvervs-kompetencegivende uddannelse afdækkes i en visitationsperiode, og den unge skal visiteres i 1 af 3 visitationsgrupper (se evt. nedenstående faktaboks for visitationsgrupperne). Ved den første samtale påbegyndes visitationen. Den endelige visitation skal senest være foretaget 3 måneder efter den unges første henvendelse om hjælp. Visitationen skal baseres på en samlet og konkret vurdering af den enkelte unges ressourcer, kompetencer og udviklingsmuligheder med henblik på at give den unge den rette indsats til at kunne påbegynde og gennemføre en studie- eller erhvervs-kompetencegivende uddannelse hurtigst muligt. Det fremgår af SKR nr. 9080 af 03/02/2014.

Faktaboks: Visitationsgrupper for uddannelseshjælpsmodtagere

Åbenlyst uddannelsesparat

En ung, der ved første visitationssamtale vurderes ikke at have nogen barrierer for uddannelse, og som derfor ikke har behov for hjælp og støtte i forhold til at starte på en uddannelse og gennemføre den på ordinære vilkår.

Uddannelsesparat

En ung, der vurderes med den rette støtte og aktive indsats at kunne påbegynde en uddannelse inden for ca. 1 år og gennemføre den på ordinære vilkår.

Aktivitetsparat

En ung, der vurderes ikke at være uddannelsesparat, fordi vedkommende har problemer af faglig, social og/eller helbredsmæssig karakter. Aktivitetsparate unge har behov for ekstra støtte og hjælp i længere tid end ca. 1 år, inden de kan påbegynde en uddannelse og gennemføre den på almindelige vilkår.

Kilde: VEJ nr. 10060 af 25/11/2019

Det ligger i intentionen med lovgivningen, at de unge mødes med forventningen om, at de skal i uddannelse, og derfor skal de i udgangspunktet visiteres som uddannelsesparate (jf. VEJ nr. 10060 af den 25/11/2019).

Ved den første samtale skal personer, der vurderes ikke at have barrierer i forhold til uddannelse, og derfor ikke har behov for særlig støtte og indsats for at påbegynde en uddannelse, som de kan gennemføre, visiteres åbenlyst uddannelsesparate. Kommunen kan også - i helt særlige tilfælde - ved den første samtale vurdere, at den unge har så svære sociale og/eller helbredsmæssige udfordringer, at personen uden tvivl er aktivitetsparat. Alle unge, der ved den første samtale ikke vurderes åbenlyst uddannelsesparat eller aktivitetsparat, skal mødes som uddannelsesparate og gennemgå en grundigere visitation i 3 måneder.

Fokusrevisionen viser, at der blandt de udtrukne sager er hhv. 14 pct. som visiteres åbenlyst uddannelsesparat, 52 pct. visiteret uddannelsesparat og 34 pct. visiteres aktivitetsparat ved første samtale. Det er således hovedparten af de unge, der visiteres som åbenlyst uddannelsesparate og uddannelsesparate. Dog visiteres næsten hver tredje af de unge som aktivitetsparat, selv om intentionen bag loven er, at det kun er i helt særlige tilfælde, at kommunen ved første samtale kan vurdere unge til at være i visitationsgruppen aktivitetsparat.

Kommunerne lykkes generelt med at visitere de unge indenfor de første 3 måneder. 94 pct. af de unge er visiteret indenfor den første 3 måneder af forløbet.

Tabel 3 viser, hvad de udtrukne sager blev visiteret ved første samtale sammenholdt med den endelige visitation efter 3 måneder. Heraf fremgår det, at der er en meget høj andel af sagerne for de uddannelsesparate og aktivitetsparate, hvor visitationen fra første samtale fastholdes i den endelige visitation efter de 3 måneder (93 pct. af de uddannelsesparate og 70 pct. af de aktivitetsparate).

En så høj andel af sager, hvor visitationen fra første samtale fastholdes ved den endelige visitation, kan være en indikator for, at kommunerne i en stor andel af sagerne ikke arbejder løbende med visitationen, som det er intentionen med de 3 måneders visitationsperiode. Det vil sige, at de ikke løbende i de 3 måneder fra første samtale afdækker de unges behov og ressourcer og på den baggrund genovervejer visitationen fra første samtale på grund af nye oplysninger.

Tabel 3: Andelen af den unge der har samme visitation ved den endelige visitation (efter 3 måneder) som ved første samtale.

		Visitation efter 3 måneder		
		Åb.udd.parat (N=43)	Udd.parat (N=151)	Akt.parat (N=175)
Visitation ved første samtale	Åb.udd.parat (N=51)	81 %		
	Udd.parat (N=192)		93 %	
	Akt.parat (N=126)			70 %

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne.

Anm.: Opgørelsen viser andelen af borgere, som har samme visitation efter tre måneder, som de havde ved første samtale.

skal der være helt særlige forhold, som fagligt kan begrunde dette. En faglig begrundelse kan f.eks. være svære sociale og/eller helbredsmæssige udfordringer (VEJ nr. 10060 af den 25/11/2019).

Figur 2 viser andelen af sager, hvor der er dokumenteret en faglig begrundelse for visitation til enten uddannelsesparat eller aktivitetsparat. I tre ud af fire af sagerne fremgår en faglig begrundelse for den endelige visitation, som det er intentionen.

Tabel 3 viser, at 70 pct. af de unge, der efter 3 måneder er visiteret i visitationsgruppen aktivitetsparat, allerede ved første samtale er visiteret aktivitetsparat.

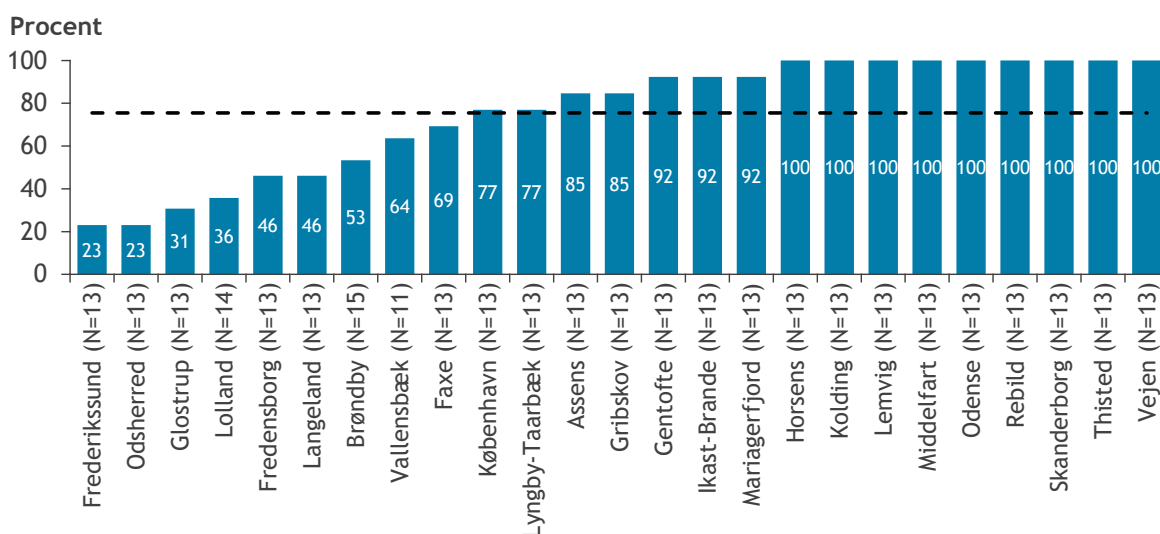
I nogle tilfælde skyldes det, at kommunen kender den unges kompetencer og ressourcer i forvejen fra et tidligere forløb i egen kommune eller i en anden kommune. Det kan også være unge i et Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelsesforløb (STU). Der er dog også en hel del unge, der visiteres som aktivitetsparate alene med baggrund i den unge oplysninger og faglig vurdering fra den første samtale. Det er ikke i tråd med lovgivningen.

Hvis den unge ikke visiteres uddannelsesparat ved den endelige visitation,

Det er væsentligt at være opmærksom på, at den faglige begrundelse kan foreligge allerede ved 1. samtale. Der kan i den sammenhæng være en risiko, at den faglige begrundelse alene kommer til at bero på den unges egen fortælling om ressourcer og barrierer. I visitationsvejledningen er det beskrevet, at visitationsperioden skal anvendes til at indhente dokumentation og viden f.eks. gennem læse-, skrive- og regnetest, og behandlingstilbud, så den faglige begrundelse for visitationen beror på et solidt fagligt grundlag (VEJ nr. 9203 af 23/03/2021).

Der er betydelige forskelle mellem kommunerne i forhold til, om der dokumenteres faglige begrundelser for den endelige visitation. 9 kommuner har dokumenteret de faglige begrundelser i alle sager, mens i 8 andre kommuner er det under gennemsnittet (75 pct.). I 6 kommuner er det i under 50 pct. af sagerne, at der er dokumenteret en faglig begrundelse for den endelige visitering til uddannelsesparat eller aktivitetsparat. Disse seks kommuner efterlever i mindre grad lovgivningens krav.

Figur 2: Er der registreret en faglig begrundelse for den endelige visitering til uddannelsesparat eller aktivitetsparat?

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne.

Anm: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet. Stiplet linje angiver gennemsnittet. Opgørelsen omfatter ikke åbenlyst uddannelsesparate. I Brøndby Kommune er der ikke fundet åbenlyst uddannelsesparate i perioden, derfor er der udtaget flere uddannelses- og aktivitetsparate.

Flere af kommunerne peger på, at de efter 2019 har sat fokus på at styrke visitationen og herunder at dokumentere de faglige begrundelser for visitationen. Det er f.eks. sket gennem etablering af en egentlig specialiseret funktion omkring visitationen, inddragelse af UU-vejledere i visitationen m.v., ligesom STAR har præciseret det første møde og visitationen for uddannelseshjælpsmodtagere senest i marts 2021 (VEJ nr. 9203 af 23/03/2021).

Boks 1. Begrundelse for visitation i Vejen Kommune

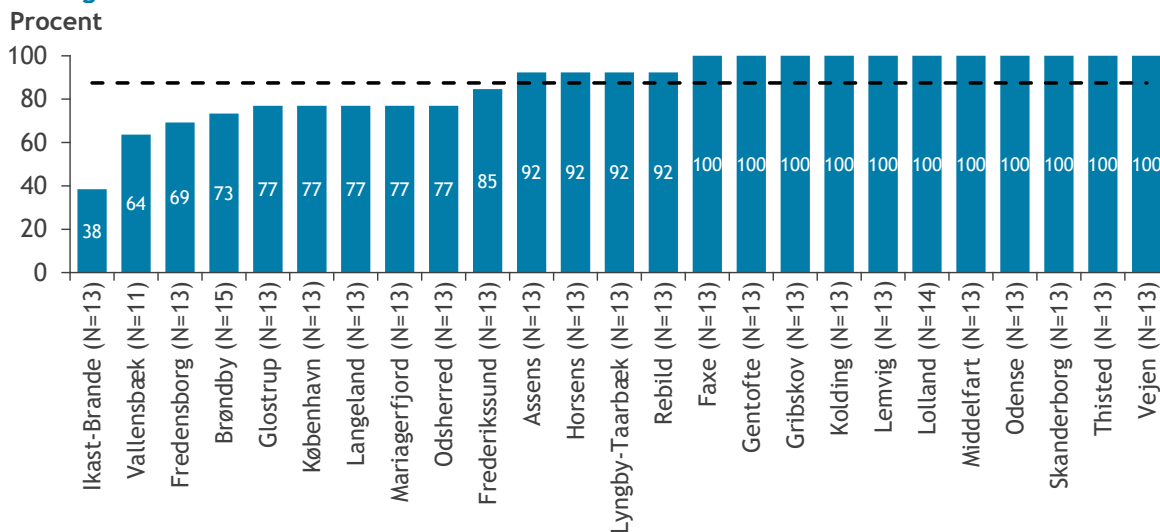
I Vejen Kommune har de udviklet en samtaleskabelon, som rummer felter, hvor sagsbehandleren skal vurdere og begrunde, hvorfor den unge skal visiteres åbenlyst uddannelsesparat, uddannelsesparat eller aktivitetsparat. I vurderingen af den unges visitationsgruppe skal de beskrive, hvilke områder, der især skal arbejdes med for at den unge bliver parat til at starte på uddannelse. Det er primært målrettet de uddannelsesparate og de aktivitetsparate unge.

3.4 INDDRAGELSE AF DEN UNGE

For de unge, der visiteres som uddannelsesparate og aktivitetsparate, er intentionen bag lovgivningen, at de unge bidrager med deres perspektiv til den endelige visitation, f.eks. blik på egne udfordringer, mål og evt. barrierer ift. uddannelse eller job (VEJ nr. 10060 af den 25/11/2019).

Figur 3 viser andelen af sager, hvor den unge har bidraget med sit perspektiv på den endelige visitation.

Figur 3: Fremgår det af den samlede sag, at den unge har bidraget med sit perspektiv til den endelige visitation?

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne.

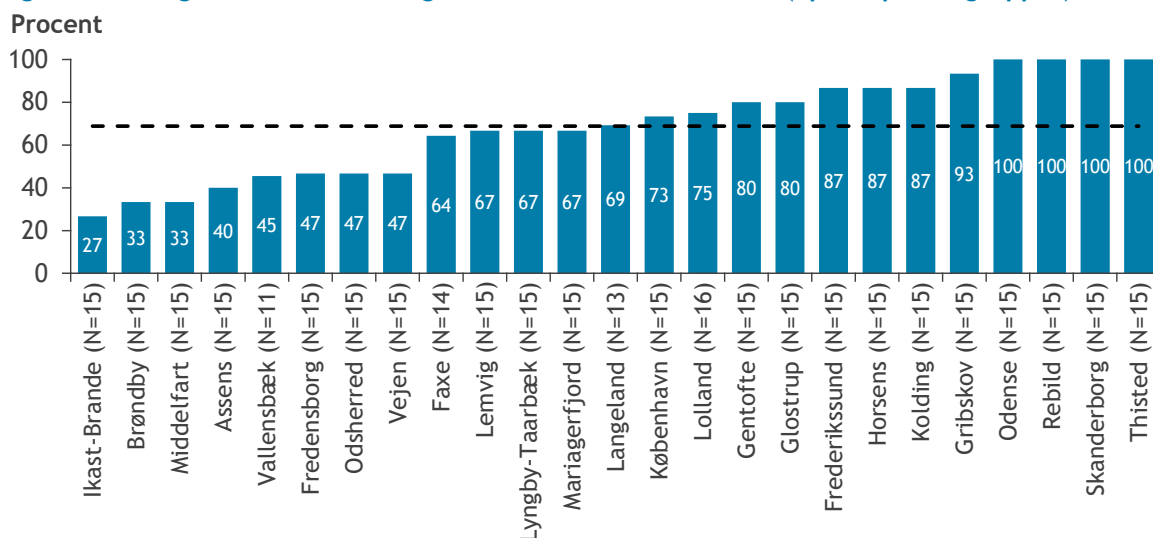
Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet. Stiplet linje angiver gennemsnittet. Opgørelsen omfatter ikke åbenlyst uddannelsesparate. I Brøndby Kommune er der ikke fundet åbenlyst uddannelsesparate i perioden, derfor er der udtaget flere uddannelses- og aktivitetsparate.

Fokusrevisionen viser en forholdsvis *høj grad* af efterlevelse af lovens intention. I gennemsnittet for kommunerne fremgår det i 87 pct. af de gennemgåede sagers journalnotater, at den unge har bidraget med sit perspektiv. I næsten halvdelen af kommunerne (11 kommuner) har den unge bidraget med sit perspektiv i alle sager. Den unges perspektiv kan blandt andet komme til udtryk ved, at borgerens opfattelse af egne kompetencer og forudsætninger eller ønsker om uddannelse er opsummeret i journalnotatet for visitationssamtalen.

3.5 LÆSE, SKRIVE- OG REGNETEST

Alle unge, der modtager uddannelseshjælp, skal senest efter 1 måned fra første henvendelse til kommunen læse-, skrive- og regnetestes (FVU-test), medmindre den unge har gennemført en ungdomsuddannelse eller har en gyldig grund til at være undtaget fra test (LAB § 75 q.).

Figur 4:: Fremgår der en vurdering af behovet for en FVU-test (opdelt på målgrupper)?

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne.

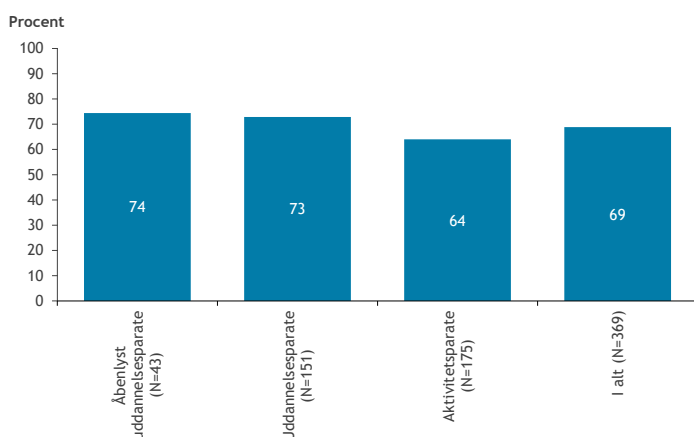
Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet. Stiplet linje angiver gennemsnittet.

Formålet med testen er, at kunne styrke de unges basale færdigheder med henblik på at hjælpe de unge tættere på uddannelse og/eller beskæftigelse. Hvis testen viser et behov for et kursus, har uddannelseshjælpsmodtagere ret til et sådant kursus i umiddelbar forlængelse af testen (LAB § 32 stk. 1, nr. 1). Dette kursus kan gives som et ret og pligt tilbud.

I fokusrevisionen er der i hver sag undersøgt, om:

- der fremgår en konkret vurdering af behovet for en test.
- der er gennemført en test inden for fristen, hvis den unge har behov for en test.
- der foreligger en faglig begrundelse eller en gyldig grund, hvis den unge er undtaget fra test.
- den unge blevet tilbudt et efterfølgende kursus, hvis testen viser et behov.

Figur 5: Fremgår der en vurdering af behovet for en FVU-test (opdelt på visitationsgrupper)?

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne.

Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet.

Det skal dog bemærkes, at kravet om, at testresultatet max måtte være 2 år gammelt, blev præciseret i 2020. Det fremgår af skrivelsen om gennemgang af de overordnede regler for læse-, skrive- og regnekursus samt registreringen heraf.

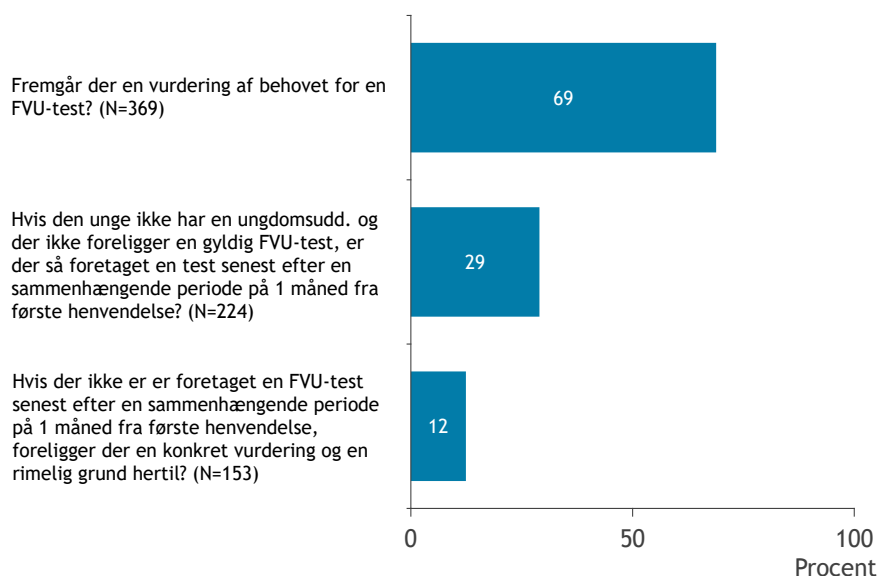
Figur 4 viser, at der er stor spredning på, om kommuner får dokumenteret en vurdering af behovet for FVU-test.

I 69 pct. af de gennemgåede sager foretager kommunerne en konkret vurdering af behovet for en FVU-test, jf. . Der er ikke fundet en forskel mellem sagerne fra 2018 og 2019.

Vurderingen af behovet for FVU-test foretages i lidt højere grad for de åbenlyst uddannelsesparate og uddannelsesparate end de aktivitetsparate unge, jf. figur 5.

Kommunen er forpligtet til at tilbyde en test, hvis den unge ikke har en ungdomsuddannelse eller en gyldig test

Figur 6: Læse-, skrive- og regnetest

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne.

Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet. Målepunkterne er opgjort for forskellig population. Det skyldes at hvert målepunkt er relevant for en forskellig andel af målgruppen. Alle skal vurderes ift. behovet for en FVU-test, men de to øvrige kontrolpunkter er kun relevante for en delmålgruppe.

Sagsgennemgangen viser, at det er 224 unge ud af bruttomålgruppen på 369 sager, der faktisk er i målgruppen for en læse-, skrive- og regnetest og bør have en sådan. Dvs. 61 pct. af bruttomålgruppen.

Figur 6 viser, at det kun er 29 pct. af de unge med behovet, hvor det faktisk er dokumenteret, at der er foretaget en test senest efter 1 måneds sammenlagt ledighed. Dvs. at 71 pct. af de unge ikke har gennemført en test, selvom de lever op til lovgivningens krav herfor. Det er ikke i tråd med lovgivningen.

Der kan være gyldige grunde til at testen ikke gennemføres. Gyldige grunde er f.eks. sygdom og barsel. Af de unge, der ikke har gennemført testen, er der kun i 12 pct. af tilfældene dokumenteret en gyldig grund. Resultaterne viser således, at der er en stort forbedringspotentiale ift. at styrke gennemførelsen af FVU-test.

Fokusrevisionens resultater er i tråd med Rigsrevisionens undersøgelse af området, offentliggjort i 2020, som også pegede på en svag gennemførelsesgrad af læse-, skrive og regnetest.

Ifølge lovgivningen skal kommunen i de tilfælde, hvor testen viser et behov, tilbyde den unge et kursus. Der er fundet dokumentation for, at det tilbydes i 50 pct. af sager, hvor testen peger på et behov.

Alle kommuner har i 2021 tilkendegivet, at der er fokus på brugen af læse-, skrive og regnetest i kommunernes interne ledelsestilsyn og STAR har endvidere oplyst, at der er taget initiativ til at udvikle en ny måling til jobindsats.dk med henblik på at kunne følge efterlevelsen af kravet tættere fremover.

3.6 UDDANNELSESPÅLÆG

Alle unge skal mødes med klare krav og forventninger om, at de tager en uddannelse for at styrke de unges muligheder for en stabil tilknytning til arbejdsmarkedet. Derfor skal alle unge have et uddannelsespålæg ved første samtale. Uddannelsespålægget danner rammen for den uddannelsesrettede indsats.

Figur 7 viser andelen af sager, hvor det er dokumenteret, at den unge ved første samtale har modtaget et uddannelsespålæg.

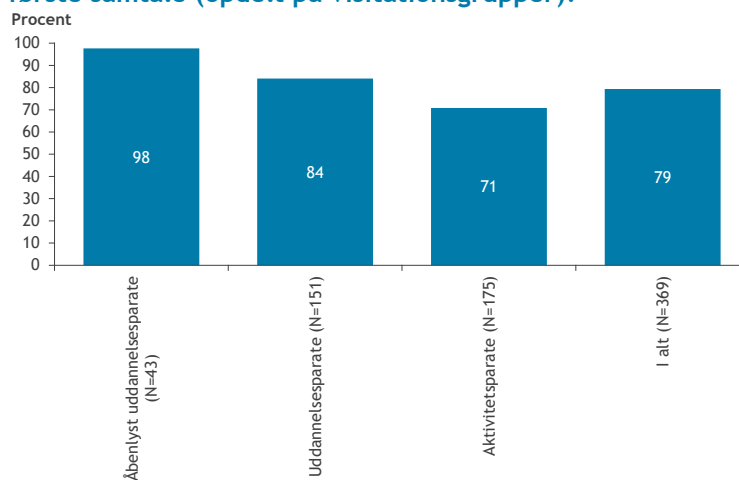
I 79 pct. af alle sager er det dokumenteret, at de unge ved første samtale har modtaget et uddannelsespålæg. Det er i *nogen grad* en efterlevelse af lovkravet.

For de åbenlyst uddannelsesparate gives uddannelsespålægget i 98 pct. af sagerne ved første samtale, hvor det i mindre grad gives for de to andre visitationsgrupper.

Der er stor variation mellem kommunerne ift., hvor stor en andel af de unge, der har modtaget et uddannelsespålæg ved første samtale. 12 kommuner får givet uddannelsespålægget i den første samtale i over 90 pct. af sagerne. I 5 kommuner er det kun i 60 pct. af sagerne eller mindre, at det er dokumenteret, at de unge har modtaget uddannelsespålæg ved første samtale, hvilket i *mindre grad er en efterlevelse af lovkravet*.

Uddannelsespålægget sætter som nævnt rammen for det uddannelsesrettede forløb med den unge, og der skal være et tilbagevendende fokus på uddannelsespålægget i forløbet. Hvordan uddannelsespålægget inddrages i sagsforløbet beskrives i kapitel 4 om kontaktførelsen med de unge og hvordan uddannelsespålægget anvendes ved uddannelsesopstart i kapitel 7.

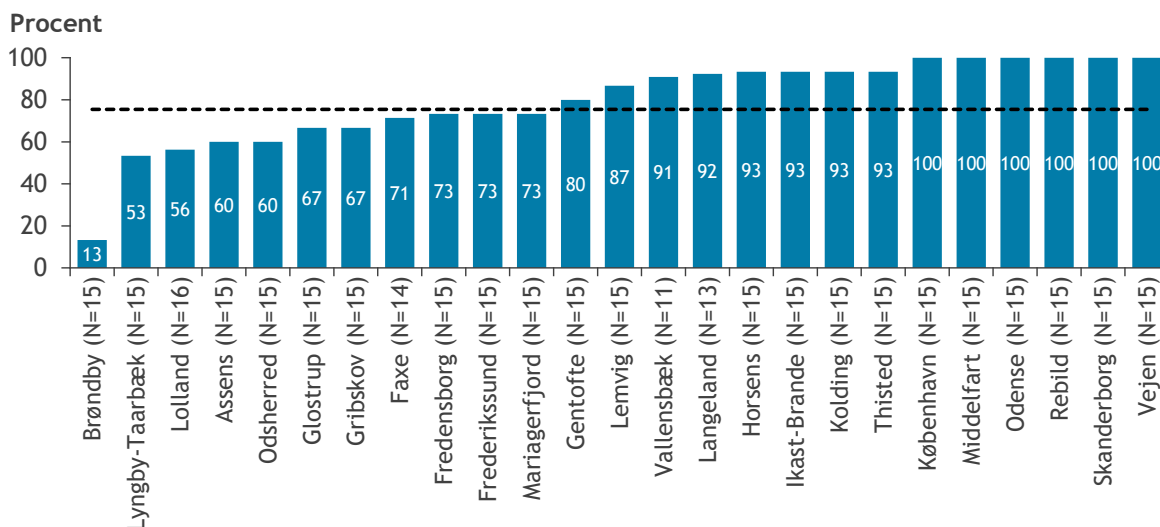
Figur 7: Har den unge modtaget et uddannelsespålæg ved første samtale (opdelt på visitationsgrupper)?

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne.

Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet.

Figur 8: Er det dokumenteret om den unge har modtaget et uddannelsespålæg ved første samtale (opdelt på kommuner)?

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne.

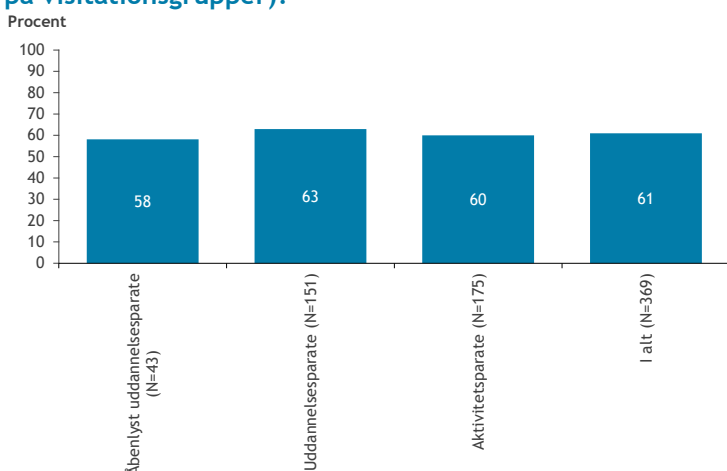
Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet. Stiplet linje angiver gennemsnittet.

3.7 VEJLEDNING OM 225-TIMERSREGLEN

225-timersreglen trådte i kraft den 1. april 2016 og fik virkning fra den 1. oktober 2016. Reglen indebærer, at en person, der modtager uddannelses- eller kontanthjælp m.v., får hjælpen nedsat, hvis den pågældende har modtaget hjælp i sammenlagt mindst et år inden for 3 år, og ikke har haft mindst 225 timers ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 12 kalendermåneder.

225-timersreglen omfatter som udgangspunkt både ugifte og gifte modtagere af hjælp. Ugifte unge, der modtager uddannelseshjælp på SU-niveau, får dog ikke nedsat hjælpen, men hvis den unge overgår til at modtage en højere ydelse, vil den unge fra dette tidspunkt kunne få nedsat hjælpen i medfør af 225-timersreglen.

Figur 9: Er den unge vejledt om 225-timersreglen (opdelt på visitationsgrupper)?

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne.

Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet.

af 10 personer i målgruppen. Det er i *mindre grad* en efterlevelse af lovens krav.

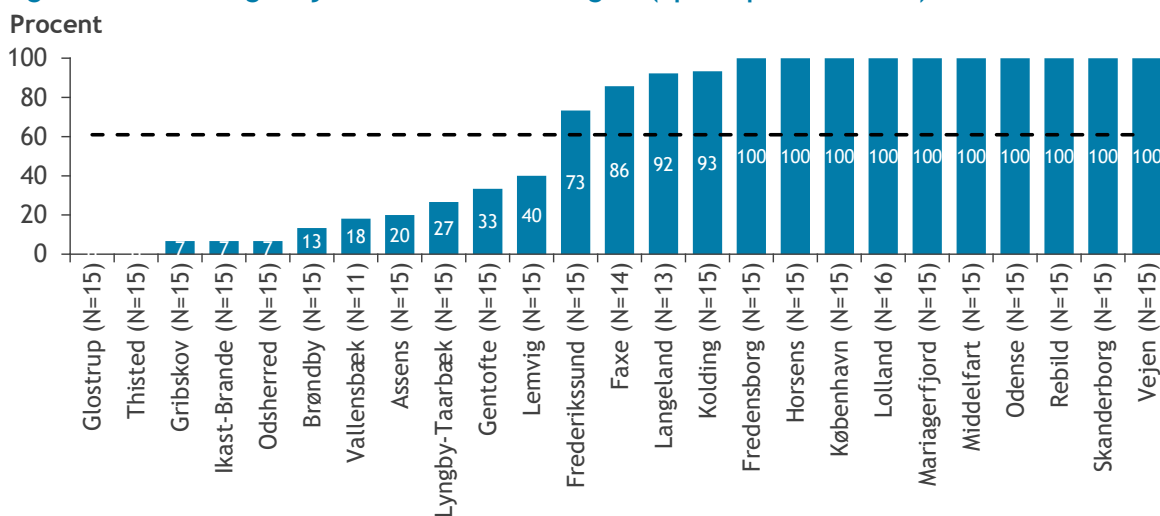
Den unge kan blive undtaget for 225-timersreglen, hvis den pågældendes arbejdsevne vurderes at være så begrænset, at vedkommende ikke kan opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked (LAS § 13 f, stk. 9. Undtagelsen skal dokumenteres i borgerens sag.

Figur 9 viser, på tværs af visitationsgrupper, hvor en stor andel af de unge, der er blevet vejledt om 225-timersreglen.

Sagsgennemgangen viser, at i 61 pct. af sagerne, på tværs af visitationsgrupper, er de unge blevet vejledt om 225-timersreglen. Dermed er der ikke dokumenteret vejledning for ca. 4 ud

Figur 10 viser, andelen af unge, der er vejledt om 225-timersreglen fordelt på kommuner. I sags-gennemgangen er det undersøgt, om den unge i forbindelse med en samtale eller er blevet vejledt om 225-timersreglen.

Figur 10: Er den unge vejledt om 225-timersreglen (opdelt på kommuner)?

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne.

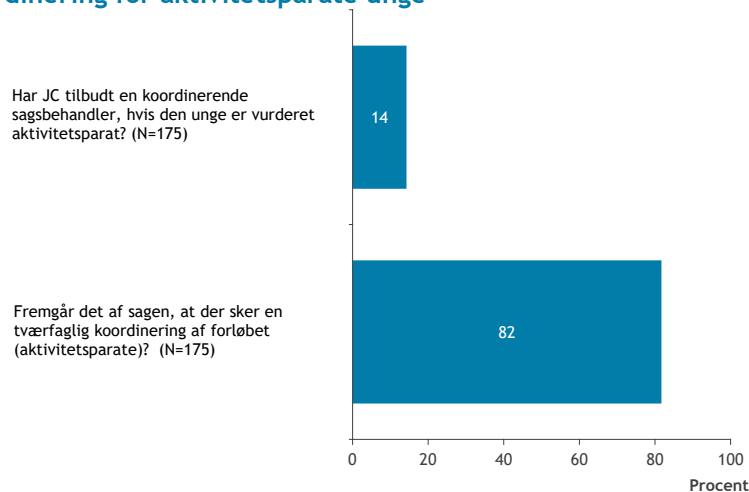
Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet. Stiplet linje angiver gennemsnittet.

Der er stor spredning på tværs af kommunerne i forhold til, om de har dokumenteret, at den unge er blevet vejledt om 225-timersreglen. Ca. halvdelen af kommunerne har en praksis omkring vejledningen om 225-timersreglen, der er dokumenteret i stort set alle sager. Dvs. at dokumentationen for vejledningen findes i mellem 90 og 100 pct. af sagerne. Der er imidlertid også 10 kommuner, der har dokumenteret vejledningen i mindre end 40 pct. af sagerne, og i 2 kommuner dokumenteres vejledningen slet ikke. Det kan betyde, at de unge ikke får et klart billede af, hvordan 225-timers reglen kan få virkning for dem.

3.8 TILBUD OM KOORDINERENDE SAGSBEHANDLER

Unge, som kommunen vurderer er aktivitetsparate, har ret til et tilbud om en koordinerende sagsbehandler. Det skal bidrage til, at indsatsen er koordineret på tværs af kommunale forvaltninger og andre myndigheder. Kommunen skal tilbyde en koordinerende sagsbehandler, umiddelbart når personen vurderes som aktivitetsparat (LAB § 18 a, stk. 2).

Figur 11: Koordinerende sagsbehandler og tværfaglig koordinering for aktivitetsparate unge

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne

Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet.

Figur 11 viser, hvor stor en andel af de aktivitetsparate, der er blevet tilbudt en koordinerende sagsbehandler.

Kun i 14 pct. af sagerne er det dokumenteret, at de aktivitetsparate unge er tilbudt en koordinerende sagsbehandler, som de enten har takket ja eller nej til. Det er ikke i tråd med lovgivningen.

Kommunerne har dog alle tilkendegivet, at sagbehandler fungerer som er koordinerende sagsbehandler og der er derfor også set på, om der faktisk er tegn på, at der sker en koordinering i sagerne. I 82 pct. af sagerne fremgår det af sagens

journalnotater, at der sker en tværfaglig koordinering af forløbet, jf. figur 11. Det ses f.eks. ved, at sagsbehandler har kontakt til borgerens egen læge, behandlingssted, sundhedstilbud og at sagsbehandleren inviterer mentor, uddannelsesvejleder eller andre til rundbordsamtalen osv.

4. KONTAKTFORLØBET MED DE UNGE

4.1 SAMTALER

I dette kapitel ses på kontaktføreløbet for de unge på uddannelseshjælp, hvilket handler om de individuelle jobsamtaler mellem den unge og sagsbehandler og indholdet af disse.

Unge, som modtager uddannelseshjælp, er omfattet af et individuelt tilrettelagt og fleksibelt kontaktføreløb, hvor kommunen er forpligtiget til at afholde et minimum af samtaler afhængigt af, hvilken visitationsgruppe den unge tilhører.

Derudover er det fastsat, at kontaktføreløbet skal understøtte uddannelsesfokus og fremdrift i forhold til arbejdet med uddannelsesmålet. Der skal endvidere følges op på uddannelsespålægget for at sikre, at den unge hurtigst muligt begynder en studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse på ordinære vilkår (LAB § 16, stk. 6).

De krav til samtaleforløbet, som er i fokus i denne revision ses i tabellen i højre side. Derudover ligger det i intentionen med kontaktføreløbet, at den unge skal have én primær sagsbehandler, så der i videst mulig udstrækning kan sikres et sammenhængende forløb. Dette forhold er der også set på.

Krav til kontaktføreløbet med de unge
Kommuner skal afholde et minimum af samtaler med den unge.
Samtalernes indhold skal være fokuserede omkring uddannelse og job.
Der skal følges op på den unges trin i uddannelsespålægget.

Samlet viser data fra de 25 kommuner, at:

- ▶ kommunerne generelt gennemfører 4 samtaler eller mere indenfor 1 år med størsteparten af de unge uddannelseshjælpsmodtagere i perioden 2017-2020. Kun en meget lille andel af de unge uddannelsesmodtagere har kommunerne ikke afholdt samtaler med.
- ▶ der er en del variation på tværs af kommunerne, når det handler om uddannelsesfokus i sagerne. I sagsgennemgangen er der dokumentation for et stort uddannelsesfokus hos især de åbenlyst uddannelsesparate (88 pct.), hvilket viser, at kommunerne har en *høj grad* af efterlevelse af lovens krav for den visitationsgruppe. Der ses i *mindre grad* dokumenteret et uddannelsesfokus for de uddannelsesparate (76 pct.) og aktivitetsparate (63 pct.).
- ▶ der i 82 pct. af de afholdte samtaler med åbenlyst uddannelsesparate også bliver talt om job. Og i *nogen grad* efterleves kravet om, at den unge skal mødes med et jobfokus i samtalerne.
- ▶ i lidt over halvdelen af sagerne (53 pct.) er der i sagsbehandlingen dokumenteret en opfølgning på det aktuelle trin i uddannelsespålægget ved seneste samtale for alle visitationsgrupper. Det er i *mindre grad* en efterlevelse af lovkravet
- ▶ i 59 pct. af sagerne har den unge haft et forløb med én kontaktperson igennem det seneste år af sagsforløbet. I knap 20 pct. af sagerne er der imidlertid 3 sagsbehandlere eller flere over det seneste år.

4.2 SAMTALEFORLØBET

Hvor mange gange og hvor ofte jobcentret taler med den unge beror på en konkret faglig vurdering af den unges behov. Der er dog fastsat et minimum antal jobsamtaler for de tre visitationsgrupper, jf. faktaboksen nedenfor.

Faktaboks: Samtaleforløbet for uddannelseshjælpsmodtagere

Første samtale

For alle uddannelseshjælpsmodtagere skal den første samtale holdes senest 1 uge fra første henvendelse til kommunen om hjælp, jf. LAB § 20 a.

Samtaler efter den første samtale

Åbenlyst uddannelsesparat

Efter den første samtale er der for de åbenlyst uddannelsesparate ikke fastsat nærmere krav om samtaler. Det afhænger derfor af en konkret vurdering.

Uddannelsesparat

For de uddannelsesparate er der krav om samtaler mindst to gange inden for de første 3 kalendermåneder. Herefter holdes samtaler i det omfang, det vurderes nødvendigt for at sikre uddannelsesfokus og fremdrift i arbejdet med uddannelsespålægget.

Aktivitetsparat

For de aktivitetsparate unge holdes samtaler senest hver gang den unge i 2 måneder har modtaget hjælp eller har deltaget i tilbud, jf. kapitel 12 i LAB-loven.

Kilde: LBK nr. 1342 af 22/11/2016

Sagsgennemgangen har ikke særskilt haft fokus på, hvor mange samtaler, der gennemføres for de unge, da det er velbetydende igennem data.

Af tabel 4 fremgår fordelingen af antallet af samtaler, unge uddannelseshjælpsmodtagere har haft inden for de seneste 12 måneder af deres ydelsesforløb.

Tabel 4: Antal personer fordelt på afholdte samtaler de seneste 12 måneder

	0	1	2	3	4	5+	I alt Antal personer
2017	6%	16%	15%	15%	13%	35%	34.114
2018	5%	14%	14%	14%	13%	41%	32.325
2019	4%	12%	12%	13%	13%	47%	30.989
2020	9%	12%	11%	11%	11%	47%	31.457

Kilde: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering / Jobindsats.dk

Anm: Optællingen af antal afholdte samtaler beregnes for hele ydelsesforløbet for personer med ydelsesforløb på under 12 måneder og det seneste år af ydelsesforløbet for personer med ydelsesforløb på 12 måneder og derover. Samtaler omfatter sygeopfølgningssamtaler og jobsamtaler. Jobsamtaler tælles i hovedreglen kun med, hvis de er afholdt ved personligt fremmøde. Jobsamtaler med øvrige kontaktkformer tælles dog med, hvis de er afholdt samtidig med aktivt tilbud.

Det fremgår af tabel 4, at størsteparten af de unge uddannelseshjælpsmodtagere (58 pct. i 2020) har haft 4 eller flere samtaler inden for de forgangne år. Kun en meget lille andel af de unge uddannelseshjælpsmodtagere har ikke haft en samtale. Således var det i perioden 2017-2019 kun omkring 5 pct. af unge uddannelseshjælpsmodtagere, der ikke havde haft en samtale.

4.3 FOKUS PÅ UDDANNELSE

Jobsamtalernes indhold skal for de uddannelsesparate- og aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere understøtte uddannelsesfokus og fremdrift i uddannelsesmålet (LAB § 16).

I forbindelse med fokusrevisionen er det undersøgt, om der er et gennemgående uddannelsesfokus i den unges sag dokumenteret gennem overvejelser i sagsdokumentationen om:

1. Den unges uddannelsesmuligheder og ønsker for uddannelse.
2. Konkrete uddannelser og uddannelsesinstitutioner.
3. Et konkret opstillet uddannelsesmål for den unge.
4. Hvilke faglige og personlige ressourcer den unge besidder i relation til uddannelse.

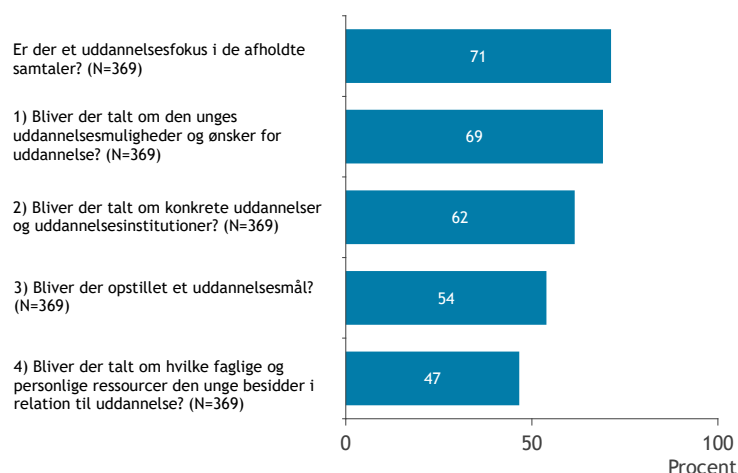
Fokusrevisionen har ved hjælp af disse spørgsmål undersøgt uddannelsesfokus i (det seneste år af) samtaleforløbet, hvilket har bidraget til en samlet vurdering af, hvorvidt der er uddannelsesfokus i sagerne.

Figur 12 viser resultaterne for kommunernes uddannelsesfokus i samtalerne med de unge.

Kommunerne har samlet i 71 pct. af sagerne dokumenteret et uddannelsesfokus i de afholdte samtaler. I 69 pct. af sagerne kommer det til udtryk ved, at der er talt om den unges uddannelsesmuligheder og ønsker for uddannelse, og i 62 pct. af sagerne bliver der talt om konkrete uddannelser og uddannelsesinstitutioner.

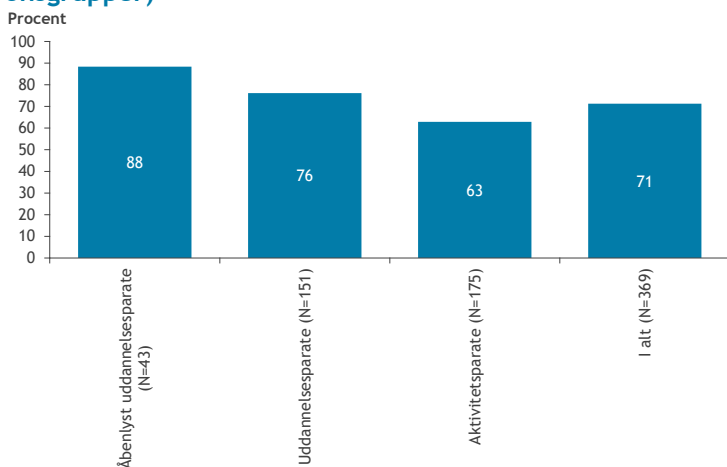
I lidt over halvdelen af sagerne (54 pct.) bliver der opstillet et uddannelsesmål på tværs af visitationsgrupperne. I lige under halvdelen af sagerne (47 pct.) bliver der talt om, hvilke faglige og personlige ressourcer den unge besidder i relation til uddannelse.

Figur 12: Uddannelsesfokus i samtaler

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne
Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet.

Figur 13: Uddannelsesfokus i samtaler (opdelt på visitationsgrupper)

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne.
Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet.

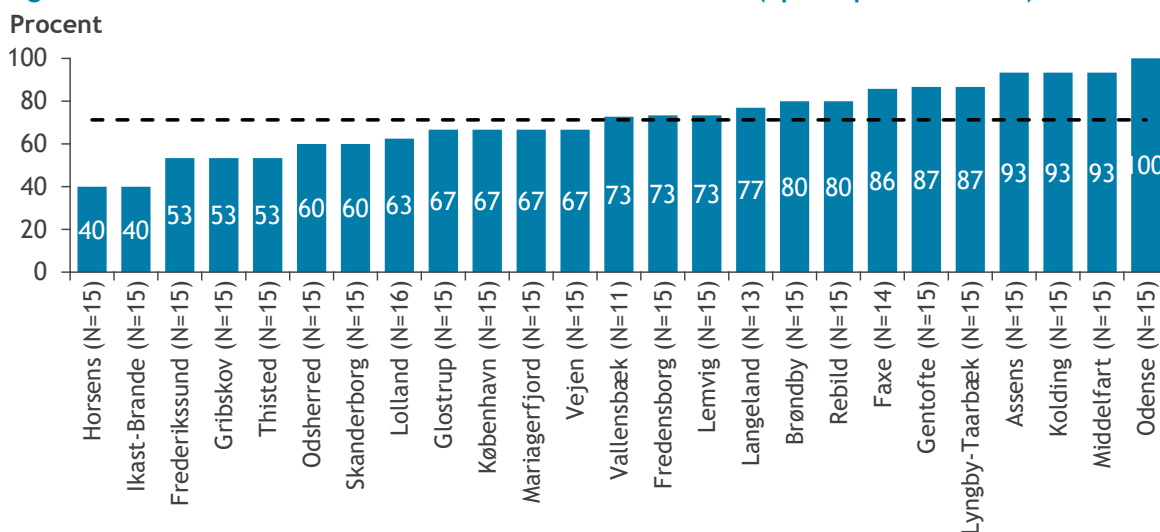
indsats, men det handler også om, at kommunerne i mindre grad møder den unge med et gennemgående uddannelses- og ressourcefokus, jf. figur 12. Der kommer således i nogle sager et dominerende fokus på at beskrive den unges barrierer i stedet for ressourcer.

Figur 13 viser, om der er et uddannelsesfokus i de afholdte samtaler opdelt på visitationsgrupper.

Kommunerne holder for de åbenlyst uddannelsesparate et uddannelsesfokus i samtalerne i 88 pct. af sagerne. Det er højere end for uddannelsesparate (76 pct.) og for aktivitetsparate unge (63 pct.).

Der er således en mindre grad af efterlevelse af kravet om uddannelsesfokus for de uddannelsesparate og aktivitetsparate unge. Noget af det, som ses i sagerne, handler om, at de aktivitetsparate ikke er motiverede for eller klar til en uddannelsesrettet

Figur 14: Er der et uddannelsesfokus i de afholdte samtaler (opdelt på kommuner)?

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne.

Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet. Stiplet linje angiver gennemsnittet.

Der er endvidere en del variation på tværs af kommunerne. I én kommune ses det at være 100 pct. af sagerne, hvor der er et uddannelsesfokus. Derudover ses det, at 4 kommuner har haft et uddannelsesfokus i over 90 pct. af sagerne og 5 kommuner kun har haft uddannelsesfokus i under 55 pct. af sagerne. Samlet set viser resultaterne en *mindre grad* af efterlevelse af kravet om uddannelsesfokus på tværs af visitationsgrupperne og at der er potentiale for at styrke uddannelsesfokus i samtaleforløbet i hovedparten af kommunerne.

4.4 OPFØLGNING PÅ UDDANNELSESPÅLÆG

Uddannelsesfokus kan også være tydeligt gennem kommunernes arbejde med uddannelsespålægget (LAB § 16, stk. 6). De løbende jobsamtaler anvendes f.eks. til at følge op på det aktuelle trin i uddannelsespålægget. Herunder bruges uddannelsespålægget til at følge op på aktive tilbud, der er igangsat og gennemført som led i trinnene, frister for det relevante trin i uddannelsespålægget, tilpasning i den unges Min Plan, justering af mål, ansvar for tilmelding til tilbud, test og andre aktiviteter og løbende vurdering af behovet for mentorstøtte.

Faktaboks: Uddannelsespålæggets tre trin

Et uddannelsespålæg består af tre trin:

Trin 1: Den unge skal vælge uddannelsesønsker

Jobcentret pålægger den unge, inden for en fastsat frist, at komme med forslag til en eller flere relevante studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelser, som han eller hun kan søge optagelse på (LAB § 21 b, stk. 3).

Trin 2: Den unge skal søge ind på uddannelse

Jobcenteret skal, ud fra en vurdering af den unges forudsætninger, pålægge den unge, inden for en nærmere fastsat frist, at søge om optagelse på en eller flere uddannelser (LAB § 21 b, stk. 4).

Trin 3: Den unge skal starte på uddannelse

Optages den unge på en uddannelse, er den unge forpligtet til at påbegynde og gennemføre uddannelsen (LAB § 21 b, stk. 5).

Arbejdet med uddannelsespålægget er understøttet i fagsystemerne. I den digitale understøttelse af uddannelsespålægget har 4 tekniske trin.

Kilde: BEK nr. 1342 af 21/11/2016

Uddannelsespålægget skal danne rammen for den unges uddannelsesrettede indsats, og kommunen skal ved hver samtale følge op på det aktuelle trin i uddannelsespålægget, som den unge er på,

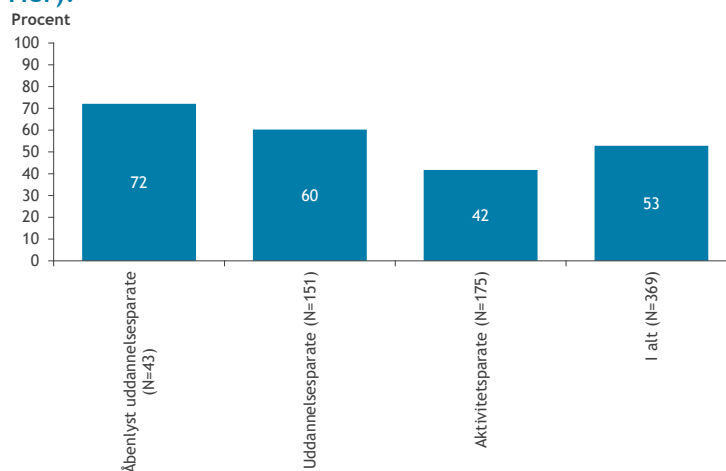
for at sikre fremdriften for borgeren. Det følger af LAB § 16, stk. 6 og § 41, i bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Trinnene i uddannelsespålægget skal ikke nødvendigvis følges i en kronologisk rækkefølge. Eksempelvis kan den unge møde op hos kommunen og allerede have søgt ind på en eller flere uddannelsessteder.

Det er dog vigtigt, at der i arbejdet med trinene er fokus på, at det er tydeligt for den unge, hvad næste trin er. Herunder hvilken indsats der igangsættes, og hvilke konkrete ting den unge evt. skal handle på.

Figur 15 viser andelen af sager, hvor der er fulgt op på det aktuelle trin i seneste samtale.

Figur 15: Er der fulgt op på det aktuelle trin i uddannelsespålægget i seneste samtale (opdelt på visitationskategorier)?

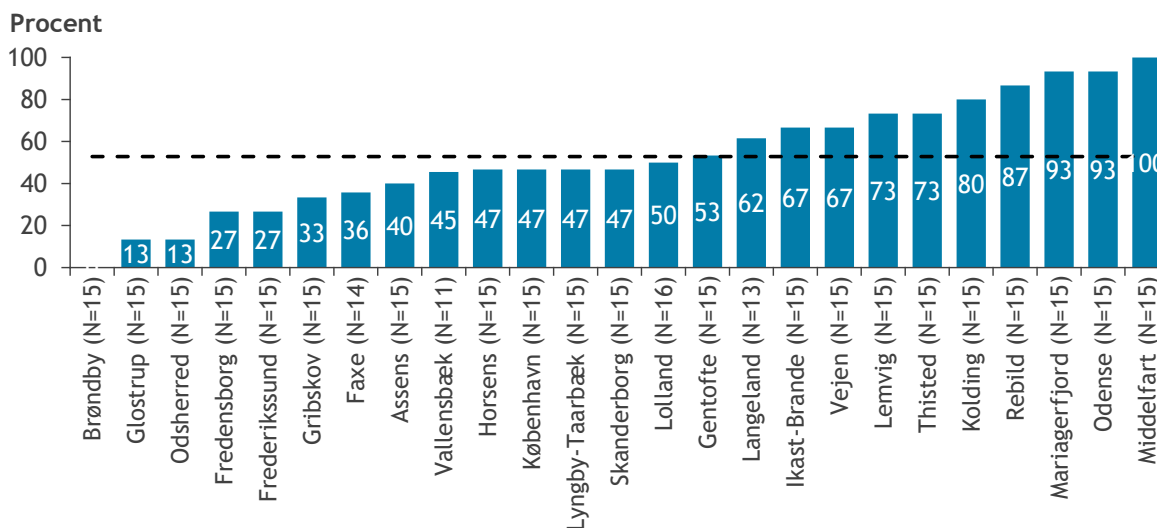
Kilde: Sags gennemgang i kommunerne.

Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet.

Sags gennemgangen viser, at i lidt over halvdelen af sagerne (53 pct.), er der i sagsbehandlingen fulgt op på det aktuelle trin i seneste samtale for alle visitationsgrupper. Det er en mindre grad af efterlevelse af lovkravet.

Sags gennemgangen viser også, at det sker oftere for de åbenlyst uddannelsesparate (i 72 pct. af sagerne) og i mindst udstrækning for de aktivitetsparate (i 42 pct. af sagerne).

Figur 16: Er der fulgt op på det aktuelle trin i uddannelsespålægget i seneste samtale (opdelt på kommuner)?

Kilde: Sags gennemgang i kommunerne.

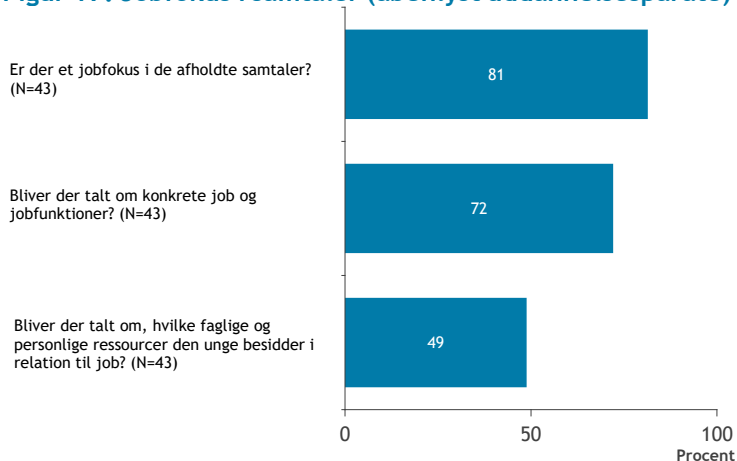
Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet. Stiplet linje angiver gennemsnittet.

Samtidig er der store forskelle på kommunernes konsistens i at få fulgt op på det aktuelle trin i uddannelsespålægget på tværs af visitationsgrupperne. Det spænder fra, at 3 kommuner har fulgt op i min 90 pct. af forløbene til, at 15 kommuner kun har fulgt op i 50 pct. af sagerne eller mindre, jf. figur 16. Der er her potentiale for en mere konsekvent opfølgning på uddannelsespålægget blandt kommunerne.

4.5 FOKUS PÅ JOB

Udover uddannelsesfokus har fokusrevisionen undersøgt, hvorvidt der er et gennemgående jobfokus i den unges sag, når en ung er visiteret åbenlyst uddannelsesparat. For den gruppe, foreskriver loven, at de unge i videst omfang skal forsørge sig selv frem til uddannelsesstart. Det betyder f.eks. at de skal tilmeldes som jobsøgende, udarbejde cv, stå til rådighed for arbejdsmarkedet, dokumentere deres jobsøgning i jobloggen mv. (LAB § 11, stk. 4 og § 13, stk. 3). Disse elementer beskrives nærmere i kapitel 6.

Figur 17: Jobfokus i samtaler (åbenlyst uddannelsesparate)

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne.

Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunkterne.

Figur 17 viser resultaterne for kommunernes jobfokus i samtalerne med de unge åbenlyst uddannelsesparate.

Kommunerne har i størstedelen af sagerne (81 pct.) for de åbenlyst uddannelsesparate haft et jobfokus i de afholdte samtaler. I 72 pct. af sagerne viser det sig ved at det er dokumenteret, at der tales om konkrete job og jobfunktioner. I 49 pct. af sagerne bliver der talt om, hvilke faglige og personlige ressourcer den unge besidder i relation til job.

Fokusrevisionen viser, at kommunerne i *noget grad* efterlever kravet om jobfokus i sagerne for de åbenlyst uddannelsesparate.

Fokusrevisionen viser også, at kommunerne i *mindre grad* lever

op til kravet om at have et ressourcefokus i sagerne. Noget af det kommunerne dog peger på, er, at det gennemgående jobfokus er sværere at forfølge, idet alle uddannelseshjælpsmodtagere som udgangspunkt skal mødes med en uddannelsesrettet indsats, hvor planen og målet sigter mod at den unge kan påbegynde en ordinær uddannelse.

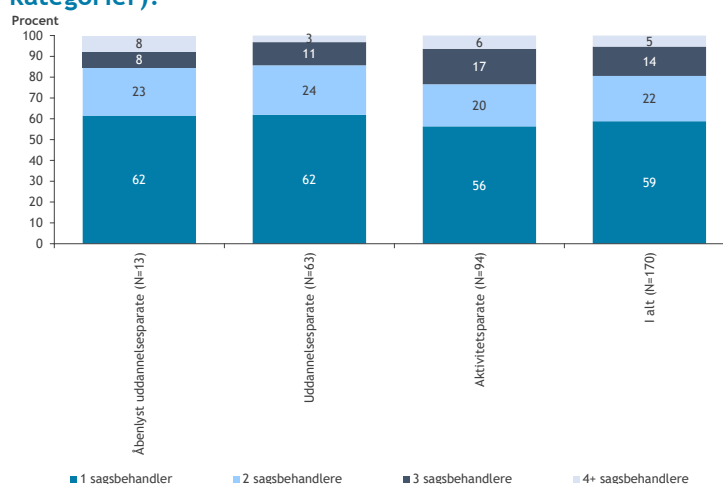
I kapitel 6 belyses det, hvordan der arbejdes med de unges cv samt den unges registrering som jobsøgende og jobloggen på Jobnet.

4.6 ÉN PRIMÆR KONTAKTPERSON

Selvom det ikke er et lovkrav, er det interessant at se nærmere på, hvor mange forskellige sagsbehandlere, den unge har haft tilknyttet, da analyser viser, at én primær kontaktperson, der er gennemgående for hele den unges forløb, har en positiv indflydelse på den unges progression mod uddannelse og job.

Den unge skal i videst muligt omfang have én primær kontaktperson. Denne kontaktperson kan også følge den unge i overgangen til ordinær uddannelse eller beskæftigelse, hvis det vurderes relevant. Interessefeltet er ikke et lovpligtigt element, men en intention i loven.

Figur 18: Hvor mange forskellige sagsbehandlere har den unge været tilknyttet det seneste år (opdelt på visitationskategorier)?

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne.

Anm.: Opgjort for unge med over 1 års anciennitet.

Figur 18 viser, hvor mange forskellige sagsbehandlere, der har været tilknyttet det seneste år i den unges forløb. Der er kigget på unge med 1 års anciennitet, hvilket er knap halvdelen af de gennemgåede sagsforløb.

I alt har der i 59 pct. af sagerne med 1 års anciennitet været tilknyttet én sagsbehandler i den unges forløb det seneste år. Der er en større andel af sagerne hos de aktivitetsparate unge, hvor de unge har haft tilknyttet flere sagsbehandlere det seneste år i deres forløb, sammenlignet med de uddannelsesparate og åbenlyst uddannelsesparate unge. Det kan skyldes, at der er en større andel af de aktivitetsparate unge, som har haft et langt sagsforløb.

5. AFGIVELSE AF TILBUD

5.1 HVORDAN ARBEJDES DER MED INDSATSER I FORLØBET

Indsatsen for de unge skal tilrettelægges således, at den understøtter den unges vej mod uddannelse. Den unge skal derfor modtage relevante indsatser i sit forløb. I denne fokusrevision er der i særlig grad fokus på kravene i lovgivning til at tilrettelægge en indsats, der er tilpasset den enkelte unges behov, jf. tabellen til højre.

Derudover ligger det i intentionen med lovgivningen, at kommunen kan bakke op om den uddannelsesrettede indsats gennem brug af parallelle indsatser og mentorstøtte. Kommunernes praksis ift. dette er derfor også en del af fokusrevisionens fokus.

Krav til afgivelse af tilbud til de unge

Kommunerne skal afgive ret og pligt tilbud til de unge.

Kommunen skal foretage en konkret og individuel vurdering af den enkelte unges behov, når der iværksættes tilbud.

Kommunen skal begrunde tilbuddet ud fra, hvordan det understøtter den unges vej i uddannelse.

Der skal anvendes sanktion, hvis den unge uden rimelig grund ikke deltager i tilbud.

Samlet viser data fra de 25 kommuner, at:

- ▶ der er, på tværs af kommunerne, en individuel vurdering af det seneste tilbud til den unge i 76 pct. af sagerne. Når sagerne opdeles på visitationsgrupper, ses der en lavere andel (65 pct.) af sagerne for de åbenlyst uddannelsesparate, hvor der fremgår en individuel vurdering af det seneste tilbud.
- ▶ i 69 pct. af sagerne, på tværs af kommunerne, fremgår det, hvordan det seneste tilbud understøtter den unges vej mod uddannelse med en klar formålsbeskrivelse. Kommunerne efterlever i *mindre grad* lovens krav på dette punkt.
- ▶ der er stor variation i anvendelsen af mentorstøtte, på tværs af kommunerne, for de uddannelsesparate og de aktivitetsparate. I én kommune er det 85 pct. af sagerne, hvor den unge har modtaget mentorstøtte, mens i en anden, er det 23 pct.
- ▶ i halvdelen (54 pct.) af sagerne modtager den unge anden støtte til f.eks. helbredmestring parallelt med andre tilbud. Det dækker dog over en vis variation på tværs af kommunerne.
- ▶ i de sager, hvor den unge udebliver fra et tilbud, foreligger der kun en gyldig grund i 30 pct. sagerne.
- ▶ i 70 pct. af sagerne for de åbenlyst uddannelsesparate, er der sket en sanktionering, når den unge er udeblevet fra deltagelse i tilbud, og der ikke foreligger en gyldig grund. For de uddannelsesparate er det sket i 71 pct. af sagerne, mens det for de aktivitetsparate kun er sket i 56 pct. af sagerne. Det viser, at kommunerne i *mindre grad* efterlever lovens krav.

5.2 INDSATSER

For uddannelseshjælpsmodtagere skal tilbud gives med henblik på at, personen hurtigst muligt påbegynder og gennemfører en studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse på almindelige vilkår. Jobcentret har derfor pligt til at igangsætte en indsats hurtigst muligt.

Uanset hvornår uddannelsen starter, er den unge omfattet af ret og pligt til tilbud indtil det tidspunkt, hvor uddannelsen påbegyndes. Det følger af LAB § 96 a, hvor det fremgår af uddannelseshjælpsmodtagere, har pligt til at tage imod tilbud i hele perioden, indtil de påbegynder ordinær uddannelse.

Tilbuddene skal gives hurtigst muligt og senest efter en sammenhængende periode på 1 måned fra første henvendelse til kommunen om hjælp. Det handler om tilbud om vejledning og opkvalificering, virksomhedspraktik eller tilbud om ansættelse med løntilskud og nytteindsats (LAB kapitel 10-12). Tilbuddene skal fortsætte kontinuerligt, indtil den unge påbegynder ordinær uddannelse eller på anden vis afsluttes som ydelsesmodtager i kommunen. Der må højst være 4 uger mellem

hvert tilbud, jf. LAB § 96 b, hvilket var de gældende regler på undersøgelsestidspunktet. Der gælder særlige regler for tilbud til de åbenlyst uddannelsesparate.

Tal fra STAR fra 2019 viser, at kommunerne afgiver mange tilbud til unge på uddannelseshjælp. I 2019 blev der samlet set givet 61.664 aktive tilbud til unge på uddannelseshjælp, jf. tabel 5.

Tabel 5: Antal tilbud til uddannelseshjælpsmodtagere og andel i pct. i 2019

	Åbenlyst uddannelsesparate		Uddannelsesparate		Aktivitetsparate		I alt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Vejledning og opkvalificering i alt	3.225	52%	19.171	67%	18.636	70%	41.032	67%
Løntilskud i alt	32	0,5%	705	2%	307	1%	1.044	2%
Virksomhedspraktik i alt	997	16%	7.331	26%	7.574	28%	15.902	26%
Nytteindsats i alt	1.965	32%	1.540	5%	161	1%	3.666	6%
I alt	6.219	100%	28.747	100%	26.678	100%	61.644	100%

Kilde: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering / Jobindsats.dk

Anm: Antal tilbud, der har været afholdt i kortere eller længere tid i 2019.

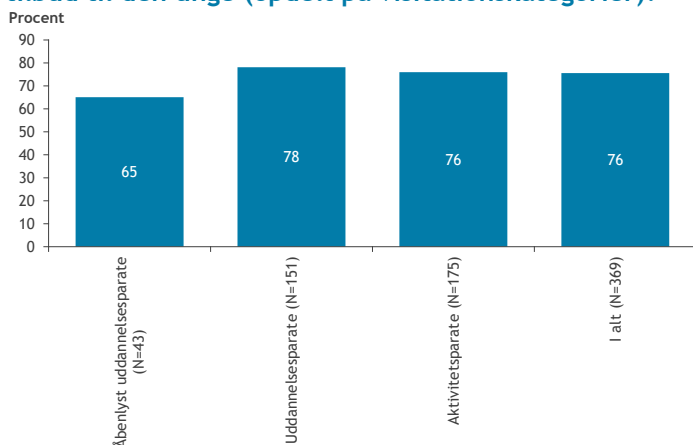
Vejledning og opkvalificering udgør ca. 67 pct. af de afgivne tilbud, mens tilbud om virksomhedspraktik udgør ca. 26 pct. Antal og fordeling af tilbud afgivet til enten uddannelsesparate eller aktivitetsparate unge er forholdsvis identisk, mens åbenlyst uddannelsesparate unge skiller sig ud. Her modtager lidt over 30 pct. af de unge tilbud om nytteindsats.

I fokusrevisionen er det undersøgt, hvordan de afgivne tilbud i kommunerne samlet understøtter den unges vej mod uddannelse eller job, og hvorvidt de er i overensstemmelse med intentionerne og lovgivningen.

5.3 IVÆRKSÆTTELSE AF TILBUD

Det er en forudsætning for at kunne iværksætte tilbud, at kommunen ud fra en konkret og individuel vurdering af den enkelte unge vurderer, at tilbuddet vil være netop det, der skal til for at bringe den unge tættere på uddannelse eller den unges uddannelsesmål, jf. LAB § 22, stk. 3 og stk. 8.

Figur 19: Fremgår der en individuel vurdering af seneste tilbud til den unge (opdelt på visitationskategorier)?

Kilde: Sags gennemgang i kommunerne

Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet.

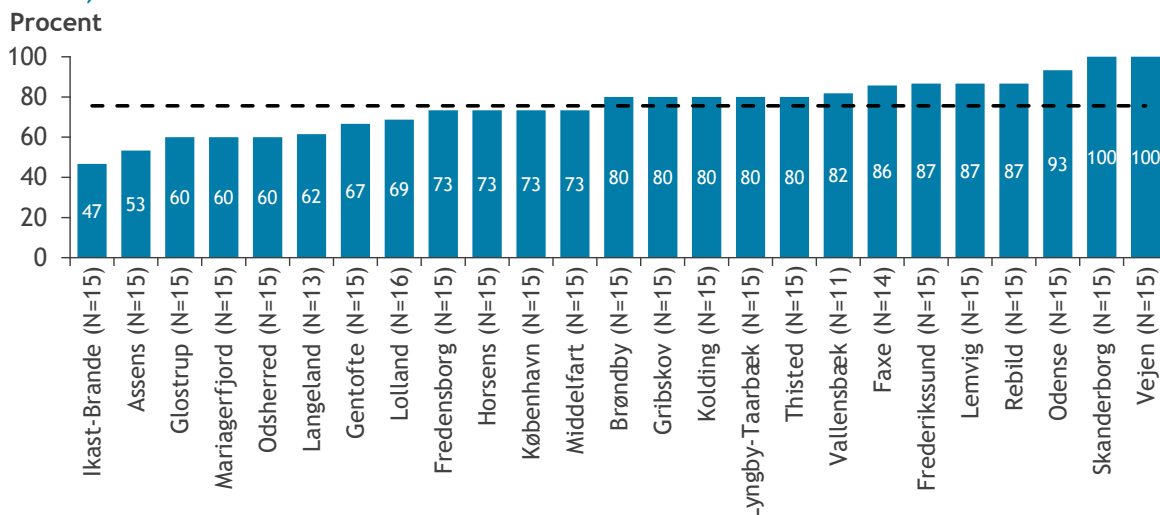
sagerne, og for aktivitetsparate er det 76 pct. af sagerne. Kommunerne lever i *mindre grad* for de åbenlyst uddannelsesparate og i *nogen grad* for de uddannelsesparate og aktivitetsparate op til lovens krav.

Når der opdeles på kommuner, ses en spredning på tværs af kommunerne. I 3 kommuner fremgår der i stort set alle sager (over 90 pct.) en individuel vurdering af det seneste tilbud, jf. figur 20. I 8 kommuner er det i under 70 pct. af sagerne, at der fremgår en individuel vurdering.

Figur 19 og figur 20 viser andelen af sager, hvor der fremgår en individuel vurdering af seneste tilbud til den unge opdelt på visitationskategorier og kommuner.

Samlet set er det i 76 pct. af sagerne, at der fremgår en individuel vurdering af det seneste tilbud til den unge. Dvs. at det seneste tilbud i 3 ud af 4 sager er begrundet ud fra den enkelte unges behov. Når sagerne opdeles på visitationskategorier, ses det, at det er i en relativt lav andel (65 pct.) af sagerne for de åbenlyst uddannelsesparate, at der fremgår en individuel vurdering af det seneste tilbud. For uddannelsesparate er det 78 pct. af

Figur 20: Fremgår der en individuel vurdering af seneste tilbud til den unge (opdelt på kommuner)?

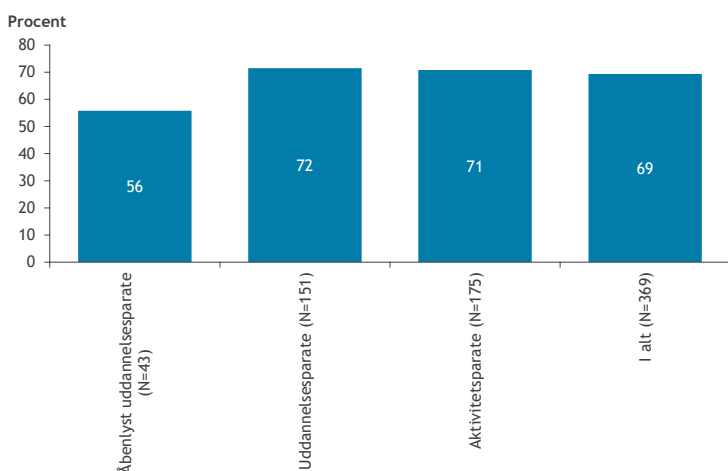

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne

Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet. Stiplet linje angiver gennemsnittet.

For uddannelseshjælpsmodtagere iværksættes tilbud med henblik på at afklare eller udvikle den unges faglige, sociale eller sproglige kompetencer samt afklare uddannelsesmål og bringe den unge tættere på sit uddannelsesmål. I sagsgennemgangen er det undersøgt, om det fremgår, hvordan det seneste tilbud skal understøtte den unges vej mod uddannelse, herunder om der i sagen fremgår en klar formålsbeskrivelse af det iværksatte tilbud (LAB § 32, stk. 3 og § 42, stk. 3).

Figur 21: Fremgår det, hvordan det seneste tilbud skal understøtte den unges vej mod uddannelse, herunder om der er en klar formålsbeskrivelse (opdelt på visitationskategorier)?

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne

Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet

det 72 pct. af sagerne, og for aktivitetsparate er det 71 pct. af sagerne.

Når der opdeles på kommuner, ses der variation på tværs af kommunerne. I én kommune er det i samtlige gennemgåede sager, at der fremgår en klar formålsbeskrivelse af det seneste tilbud, mens det i 5 kommuner kun sker i under 60 pct. af sagerne, jf. figur 22.

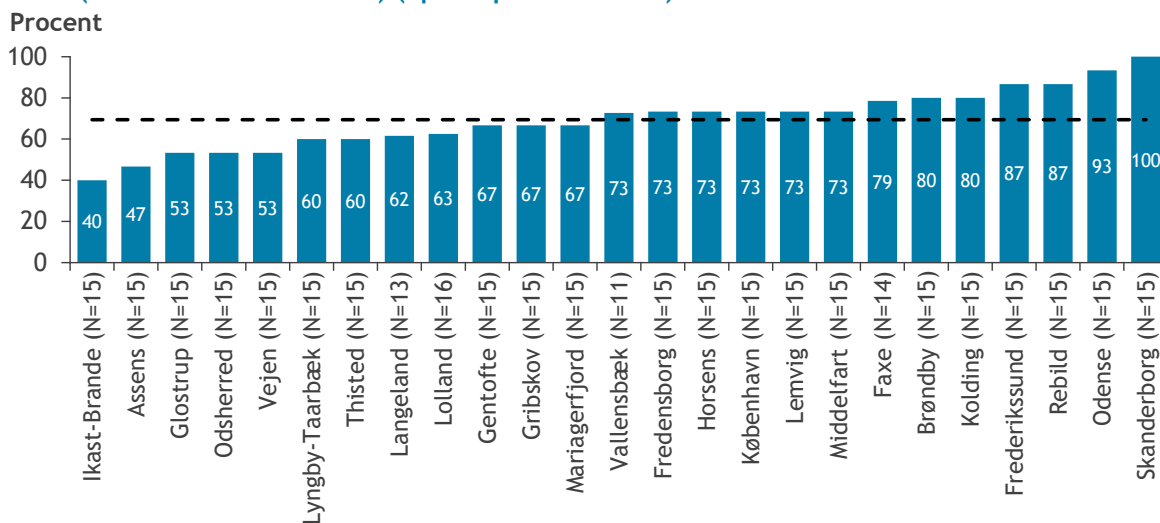
7 kommuner vurderes i *høj grad* og i *nogen grad* at efterleve lovens krav, mens 18 kommuner i *mindre grad* lever op til lovgivningens krav.

Figur 21 viser andelen af sager, hvor det fremgår, hvordan det seneste tilbud skal understøtte den unges vej mod uddannelse opdelt på visitationsgrupper og kommuner.

Samlet set er det i 69 pct. af sagerne, at det fremgår, hvordan det seneste tilbud understøtter den unges vej mod uddannelse. 7 ud af 10 unge påbegynder således tilbuddet med en klar formålsbeskrivelse af, hvordan tilbuddet skal bidrage til deres vej til uddannelse.

Når sagerne opdeles på visitationsgruppe, jf. figur 23, fremgår det i 56 pct. af sagerne for de åbenlyst uddannelsesparate, hvordan det seneste tilbud understøtter vejen mod uddannelse. For uddannelsesparate er

Figur 22: Fremgår det, hvordan det seneste tilbud skal understøtte den unges vej mod uddannelse (klar formålsbeskrivelse) (opdelt på kommuner)?

Kilde: Sags gennemgang i kommunerne

Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet. Stiplet linje angiver gennemsnittet.

Med henblik på at skabe den bedst mulige fremdrift i ungeforløbene kan der med fordel arbejdes med at sikre den klare formålsbeskrivelse, så det står klart for den unge, hvad indsatsen skal bidrage til, og hvad der opnås ved at gennemføre forløbet. Det skal her bemærkes, at formålet med virksomhedspraktik blev skærpet med *"Aftale om en forenklet beskæftigelsesindsats"*, som trådte i kraft 1. januar 2020. Der skal være et klart fokus på, hvad der ønskes opnået med tilbuddet for den enkelte person, og det skal aftales mellem den unge, virksomheden og jobcentret og skrives ind i aftalen. Det skal fremgå af aftalen, hvilket formål der ønskes: 1) opnåelse af ordinære løntimer, 2) træning af uddannelsesmålskompetencer eller 3) afklaring af uddannelsesmål. Det fremgår af VEJ nr. 10084 af 29/11/2019.

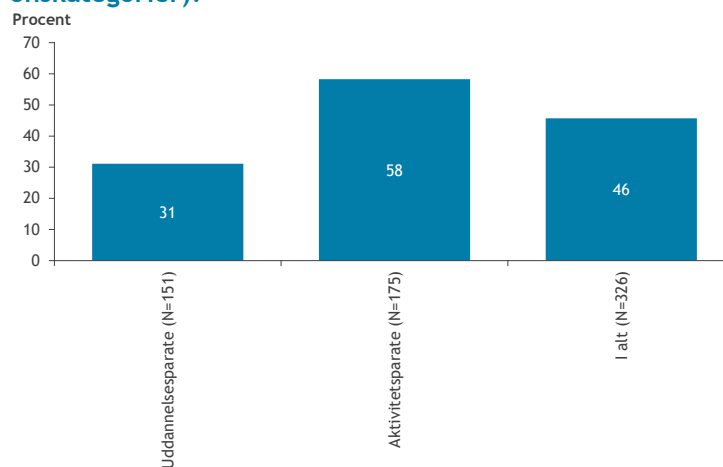
5.4 TILBUD OM MENTORSTØTTE OG PARALLELLE TILBUD

Der er gennem analyser af indsatsen indikation på, at mentorstøtte virker til udsatte unge. Mentorstøtte er bl.a. fundet effektiv i et større randomiseret kontrolleret forsøg for udsatte unge².

For aktivitetsparate unge gælder særligt, at hvis personen i perioder pga. personlige forhold ikke kan deltage i ret- og pligttilbud, så har den unge ret og pligt til tilbud om mentorstøtte efter LAB § 96 c. Tilbuddet kan gives for en periode på 6 måneder. Tilbuddet kan afbrydes, hvis den unge i stedet kan påbegynde ret- og pligttilbud.

Det var med kontanthjælpsreformen intentionen, at ingen skulle gå passive, men i stedet mødes med en forventning og krav, om at arbejde hen mod at

Figur 23: Er der i løbet af den unges forløb hos kommunen tilbudt en mentor, jf. kapitel 26 i LAB (opdelt på visitationskategorier)?

Kilde: Sags gennemgang i kommunerne

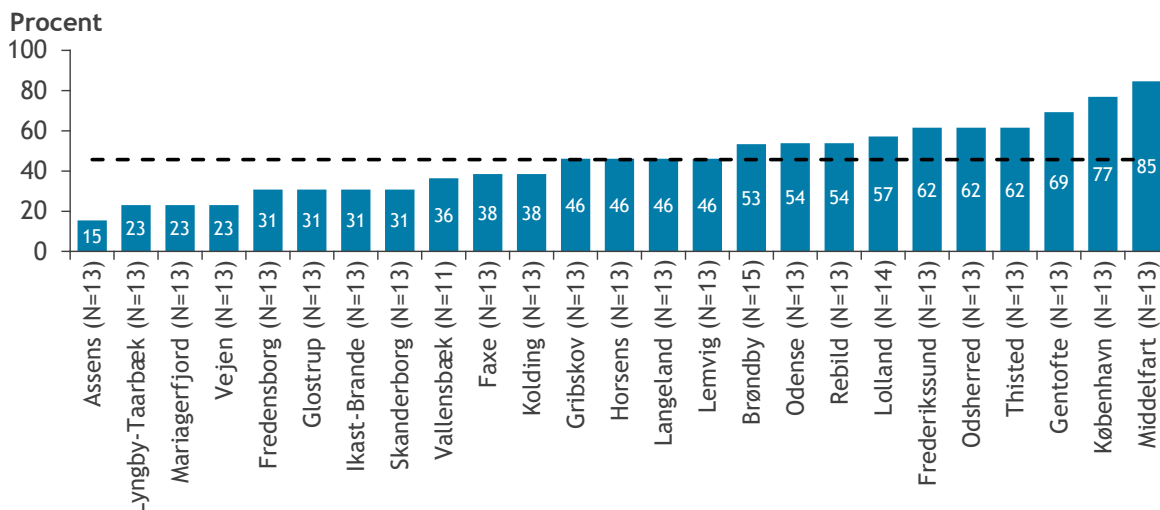
Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet. Opgørelsen omfatter ikke åbenlyst uddannelsesparate.

² Svare m.fl. (2014): Evaluering af mentorindsats til unge uden uddannelse og job. Rambøll.

kunne tage en uddannelse for at få en fast og varig tilknytning til arbejdsmarkedet. Med ”Aftale om en forenklet beskæftigelsesindsats” bortfaldt mentorstøtte som ret- og pligttilbud. Mentorstøtte kan fortsat bruges til at understøtte indsatsen eller som en selvstændig indsats, jf. kapitel 17 i LAB.

I fokusrevisionen er det undersøgt, om der i løbet af den unges forløb i jobcentret er tilbudt en mentor. Dette er undersøgt for både uddannelsesparate og aktivitetsparate og vil derfor både indeholde ret- og pligttilbud om mentorstøtte for aktivitetsparate samt generel afgivelse af mentorstøtte for de uddannelsesparate. Det kan være mentorstøtte, der gives parallelt med andre tilbud eller som et selvstændigt tilbud.

Figur 24: Er der i løbet af den unges forløb hos kommunen tilbudt en mentor, jf. kapitel 26 i LAB (uddannelsesparate og aktivitetsparate) (opdelt på kommuner)?

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne

Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret ”ja” til målepunktet. Stiplet linje angiver gennemsnittet. Opgørelsen omfatter ikke åbenlyst uddannelsesparate.

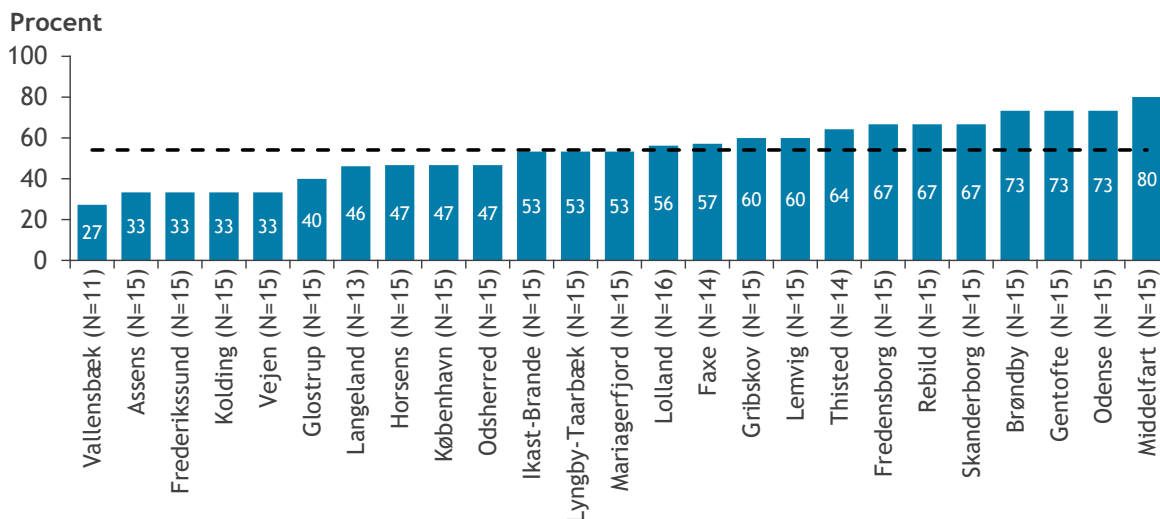
Figur 23 og figur 24 viser andelen af unge, som har modtaget mentorstøtte i løbet af deres forløb i jobcentret opdelt på visitationsgrupper og kommuner. I praksis dækker det over, hvem der har fået tilbud om mentorstøtte. Figur 23 viser, at 58 pct. af de aktivitetsparate unge er blevet tilbudt mentor i deres forløb i jobcentret, mens det er 31 pct. af de uddannelsesparate. Det ses yderligere, at der er en del variation i anvendelsen af mentorstøtte på tværs af kommunerne, jf. figur 24.

I én kommune er det 85 pct. af sagerne, hvor den unge har modtaget mentorstøtte, mens i en anden er det 15 pct., jf. figur 24. Det vurderes ikke umiddelbart ud fra resultaterne, at forskellen alene kan forklares ud fra de unges behov, men har baggrund i forskellighed i brugen af og prioriteringen af mentorstøtte.

Det er desuden undersøgt, i hvor høj grad de unge, herunder fordelt på visitationsgrupper, modtager støtte til f.eks. helbredsmeistring parallelt med andre tilbud. Figur 25 viser andelen af sager, hvor den unge modtager støtte til f.eks. helbredsmeistring parallelt med andre tilbud.

Samlet set er lige over halvdelen (54 pct.) af sagerne, hvor den unge modtager støtte til helbredsmeistring parallelt med andre tilbud. Igen dækker dette over en vis variation på tværs af kommunerne. Den kommune som har flest, hvor den unge modtager støtte til f.eks. helbredsmeistring parallelt med øvrige tilbud, sker i 80 pct. af sagerne mod 27 pct. i den kommune, som anvender det mindst.

Figur 25: Modtager den unge støtte til f.eks. helbredsmestring parallelt med andre tilbud?

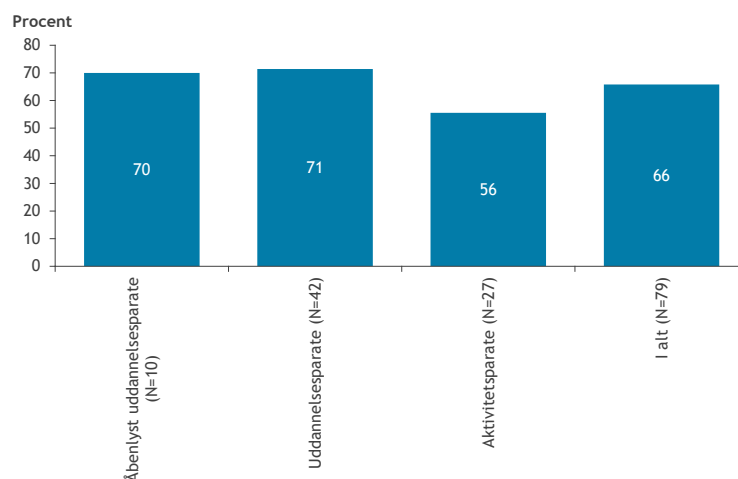
Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne

Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet. Stiplet linje angiver gennemsnittet.

5.5 OPFØLGNING PÅ MANGLENDE DELTAGELSE I TILBUD

Hvis den unge uden rimelig grund ikke deltager i tilbud, skal den unge sanktioneres. Det følger af Lov om aktiv socialpolitik § 35. Forud for sanktionering af aktivitetsparate unge, skal kommunen have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med den unge for at vurdere, om der forelå en rimelig grund til afslaget på tilbuddet (LAS § 35, stk. 5).

Figur 26: Hvis den unge ikke har en gyldig grund, er den unge så sanktioneret?

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne

Anm: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet. Målepunkterne er opgjort for en delpopulation. Det skyldes at målepunktet ikke er relevant for hele målgruppen.

Det er i fokusrevisionen undersøgt, hvorvidt den unge sanktioneres, hvis den unge ikke har deltaget i tilbud. Resultaterne viser, at godt 30 pct. af de unge er udeblevet fra tilbud, uden at der er dokumenteret en gyldig grund for det manglende fremmøde. Der er således tegn på, at de unge har en høj grad af uberettiget fravær. Der kan være grund til at sætte fokus på dette forhold, da det svækker mulighederne for at opnå resultater med indsatsen.

I 70 pct. af sagerne for de åbenlyst uddannelsesparate, er der sket sanktion ved udeblivelser. For de uddannelsesparate er det sket i 71 pct. af sagerne, mens det for de aktivitetsparate kun er sket i 56 pct. af sagerne, jf. figur 26. Den lavere andel af sanktioner for de aktivitetsparate unge skyldes formentlig, at der ikke per automatik skulle ske sanktion, men at det var op til en konkret vurdering, jf. § 35, stk 5 i LAS.

6. ANVENDELSE AF MIN PLAN OG CV

6.1 HVORDAN ARBEJDES DER FREM MOD MÅLET OM UDDANNELSE OG JOB

Planlægning af indsatsen skal sikre, at der opstilles konkrete mål og indsatser, som skal understøtte den unges vej mod uddannelse. Klare uddannelsesrettede mål bør opstilles sammen med den unge allerede tidligt i kontaktføreløbet, og de skal dokumenteres i den unges Min Plan.

Når den unge skal have defineret sit uddannelsesmål, kan der med fordel tages udgangspunkt i arbejdet med den unges CV, idet den unge har en god mulighed for at overveje både kompetencer, erfaringer samt ønsker mod uddannelse eller job.

Samlet viser data fra de 25 kommuner, at:

- ▶ i 74 pct. af sagerne er der registreret et uddannelsesmål i den unges Min Plan for åbenlyst uddannelsesparate, hvilket er højere end for de uddannelsesparate (62 pct.) og aktivitetsparate (37 pct.). Kommunerne efterlever i *mindre grad* kravet om uddannelsesmål.
- ▶ I hovedparten (87 pct.) af sagerne, at der er indgået aftaler ifm. samtaler for uddannelsesparate og aktivitetsparate, som fremgår af Min Plan. I 15 kommuner er der i over 90 pct. af sagerne dokumenteret aftaler i den unges Min Plan.
- ▶ For de åbenlyst uddannelsesparate er der i 67 pct. af sagerne registreret aftaler om og krav til jobsøgning. Her lever kommunerne samlet set i *mindre grad* op til lovens krav.
- ▶ Kun i 19 pct. af sagerne for de åbenlyst uddannelsesparate er CV'erne gjort tilgængeligt for arbejdsgivere senest tre uger fra første henvendelse. På tværs af kommunerne er der dokumentation for, at de unge åbenlyst uddannelsesparate i 60 pct. af sagerne har registreret sig som jobsøgende, og i 37 pct. af sagerne, at den unge løbende har registreret jobsøgningsaktiviteter i jobloggen. Fokusrevisionen viser samlet en *mindre grad* efterlevelse af kravet om, at den unge åbenlyst uddannelsesparate skal registrere sig som aktivt jobsøgende om løbende dokumentere jobsøgningsaktiviteter.

Krav til anvendelsen af Min Plan og CV

Den unges Min Plan skal udfyldes med et uddannelsesmål.

Kommunerne skal sikre, at aftaler der indgås, dokumenteres i Min Plan.

For de åbenlyst uddannelsesparate skal aftaler om og krav til jobsøgning registreres i Min Plan.

Kommunerne skal sikre det korrekte indhold af CV'erne for de åbenlyst uddannelsesparate.

Kommunerne skal sikre at den unges (Åbenlyst uddannelsesparat) CV gøres tilgængeligt på Jobnet.

Åbenlyst uddannelsesparate skal registrere sig som jobsøgende og løbende registrere jobsøgningsaktiviteter i jobloggen.

6.2 MIN PLAN, UDDANNELSESPÅLÆG OG UDDANNELSESMÅL

Min Plan med uddannelsespålæg er den unges overblik og skal vise retning for indsatsen og den unges vej mod uddannelse. I Min Plan udstilles de mål og konkrete mål og indsatser, som skal understøtte den unges vej mod uddannelse.

Som beskrevet i kapitel 3 skal alle uddannelseshjælpsmodtagere have et uddannelsespålæg (LAB § 21b, stk. 3.) Pålægget om uddannelse er dokumenteret i den unges Min Plan, der vises på Jobnet. Det fremgår af LAB § 21b, stk. 10. Udover at uddannelsespålægget skal fremgå af Min Plan, skal den unges uddannelsesmål ligeledes fremgå. I praksis viser fokusrevisionen dog også, at nogle kommuner arbejder med jobmål i den unges Min Plan under planbeskrivelsen. Hvorvidt det er det ene eller andet, afhænger af, om formålet med indsatsen for den unge er job eller uddannelse.

Faktaboks: Min Plan og indhold

Formålet med Min Plan er, at give borgeren indsigt i og ejerskab over eget forløb. Min Plan skal fungere som borgerens overblik over mål, indsatser, aftaler og status over løbende og afsluttede indsatser. Hensigten er, at borgeren oplever, at Min Plan giver mening og retning mod job, og at der er et tydeligt jobsigte med klar sammenhæng mellem aktiviteter og jobmål.

For personer, der har et uddannelsespålæg, skal planen beskrive den uddannelsesrettede indsats. Det betyder, at Min Plan skal beskrive den indsats, der skal hjælpe personen med at påbegynde og gennemføre en relevant studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse.

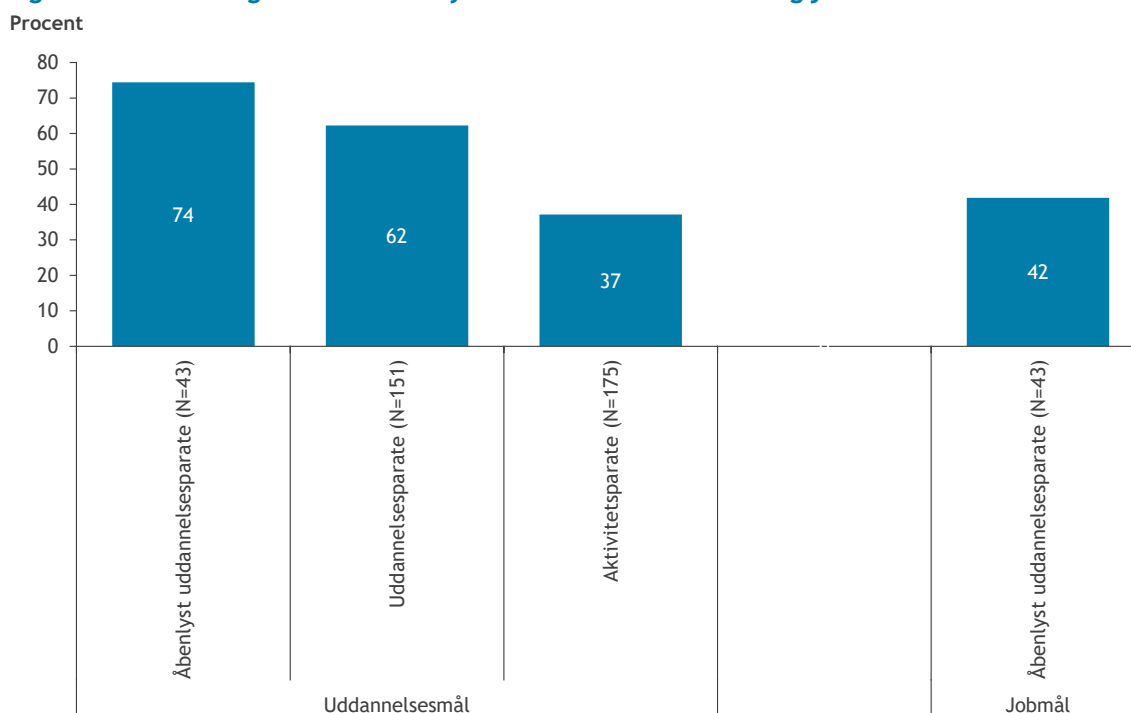
Min Plan for uddannelseshjælpsmodtagere skal udarbejdes og løbende opdateres efter den unges aktuelle situation og behov. Min Plan gøres digitalt tilgængeligt på Jobnet og skal indeholde oplysninger om:

- Job- og uddannelsesmål, for unge som har et uddannelsespålæg
- Aftaler om krav og jobsøgning (åbenlyst uddannelsesparate)
- Tilbud
- Aktiviteter, der stabiliserer og forbedrer personens fysiske, psykiske og sociale tilstand med henblik på at deltage i tilbud (aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere)
- Øvrige indsatser
- Status på igangsatte og opfølgning på afsluttede indsatser

Kilde: LBK nr. 1342 af 21/11/2016

Figur 27 viser hvorvidt, at den unges Min Plan indeholder uddannelsesmål eller jobmål. I forhold til jobmål er det kun vist for de åbenlyst uddannelsesparate. I undersøgelsen er jobmålene fundet under "uddannelsesmålet" eller i den unges planbeskrivelse i Min Plan, eftersom Min Plan for uddannelseshjælpsmodtagere udelukkende udstiller uddannelsesmål. Det skal her bemærkes, at der i vejledning på området (VEJ nr. 9203 af 23/03/2021), er sat større fokus på jobmål som vejen til uddannelse for alle uddannelseshjælpsmodtagere.

Figur 27: Er den unges Min Plan udfyldt med uddannelsesmål og jobmål

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne

Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet. Jobmål er kun opgjort for åbenlyst uddannelsesparate. Jobmål for de åbenlyst uddannelsesparate er fundet i planbeskrivelsen eller under "uddannelsesmålet" i Min Plan. Der er muligt, at den unge både har job- og uddannelsesmål. Der kan være enkelte unge, der ikke har en Min Plan.

Samlet set er der i 52 pct. af sagerne et uddannelsesmål registreret i Min plan. For de åbenlyst uddannelsesparate registreres uddannelsesmål i Min Plan i 74 pct. af sagerne, hvilket er højere for de uddannelsesparate (62 pct.) og aktivitetsparate (37 pct.), jf. figur 27.

Ydermere er der for knap halvdelen (42 pct.) af sagerne for de åbenlyst uddannelsesparate registreret et jobmål.

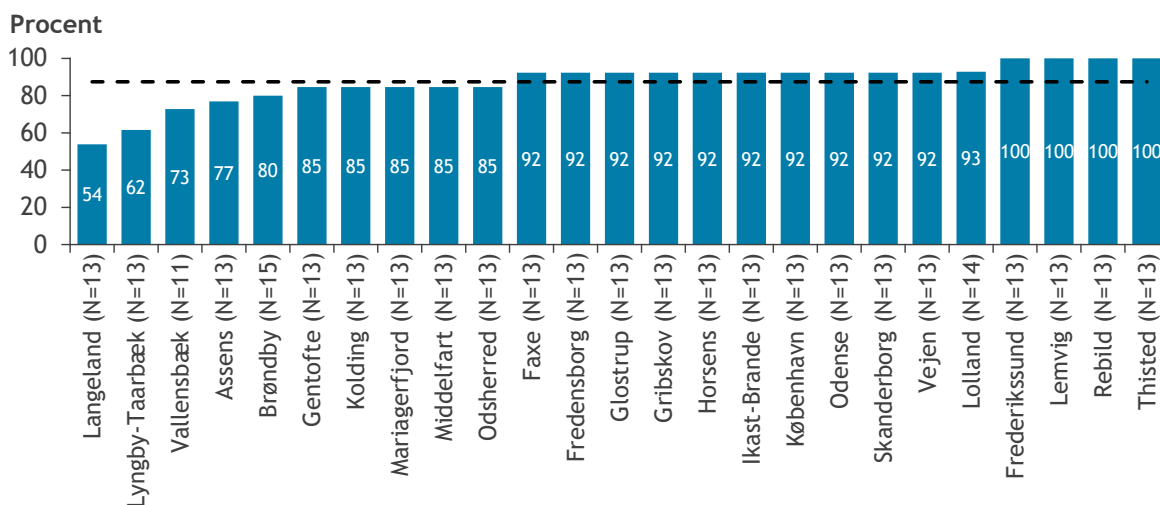
Samlet set efterlever kommunerne i mindre grad kravet om, at de unge skal have i uddannelsesmål og at det skal være dokumenteret i den unges Min Plan uagtet visitationskategori. Resultatet skal ses i lyset af, at det første trin i uddannelsespålægget er, at der skal ske en afklaring af den unges uddannelsesmål. Dermed kan der gå tid inden uddannelsesmålet er på plads.

Det er dog det samlede indtryk, at der i uddannelsespålægget trin 1 om afklaring af uddannelsesmål, arbejdes med både meget lange frister, og også at frister for at fastlægge et mål skubbes gentagne gange uden egentlige begrundelser. Det betyder, at den unge går meget længe i sit forløb, uden at uddannelsesmålet bliver defineret og formuleret, hvilket vurderes at være uhenigtsmæssigt for fremdriften i sagen. Der vurderes at være et betydeligt potentiale for, at kommunerne kan løfte niveauet af planer med mål.

Udover at Min Plan udstiller uddannelsespålægget, udstiller den også en oversigt over og en beskrivelse af den unges øvrige indsatser og aktiviteter. F.eks. har den unge adgang til at se aftaler mv. med jobcentret fra den seneste jobsamtale og aftalte LAB tilbud mv. Herudover har den unge på Jobnet adgang til registrering i jobloggen og cv'et.

Nedenstående tabel figur 30 viser, hvorvidt der er indgået aftaler med jobcentret i forbindelse med samtaler i jobcentret, og disse er dokumenteret i den unges Min Plan. I undersøgelsen er der kigget på visitationsgrupperne uddannelsesparate og aktivitetsparate.

Figur 28: Min plan indeholder aftaler, der er indgået i forbindelse med samtaler. Opdelt på kommuner

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne

Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunktet. Stiplet linje angiver gennemsnittet. Åbenlyst uddannelsesparate indgår ikke i opgørelsen.

Samlet set er det over halvdelen (88 pct.) af sagerne, hvor der er indgået aftaler ifm. samtaler for uddannelsesparate og aktivitetsparate. I 15 kommuner er der i over 90 pct. af sagerne dokumenteret aftaler i den unges Min Plan, hvilket viser en høj grad af efterlevelse af kravet i lovgivningen.

I fokusrevisionen er det også undersøgt, hvorvidt der registreres aftaler om krav om jobsøgning for de åbenlyst uddannelsesparate. Det sker med baggrund i, at unge, som vurderes åbenlyst uddannelsesparate skal være aktivt jobsøgende og jobsøgningsaktiviteterne skal dokumenteres i en joblog. Kravene til jobsøgningen følger § 41 i bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats og skal dokumenteres som en del af kontaktforløbet med den unge.

I 63 pct. af sagerne er registreret aftaler om og krav til jobsøgning. Her lever kommunerne samlet set i mindre grad op til lovens krav.

6.3 ANVENDELSEN AF CV

Åbenlyst uddannelsesparate skal oprette CV og derigennem give fyldestgørende oplysninger om tidligere uddannelse, beskæftigelse, kvalifikationer og øvrige relevante forhold, som kan have betydning for at jobcentrets bistand til at finde arbejde og for virksomheders mulighed for at udsøge egnede kandidater. Det følger Lov om aktiv beskæftigelsesindsats § 13.

CV-oplysningerne for de åbenlyst uddannelsesparate skal være registreret på Jobnet og gjort tilgængelig for arbejdsgivere hurtigst muligt og senest 3 uger fra første henvendelse til kommunen om hjælp (LAB § 13, stk. 2).

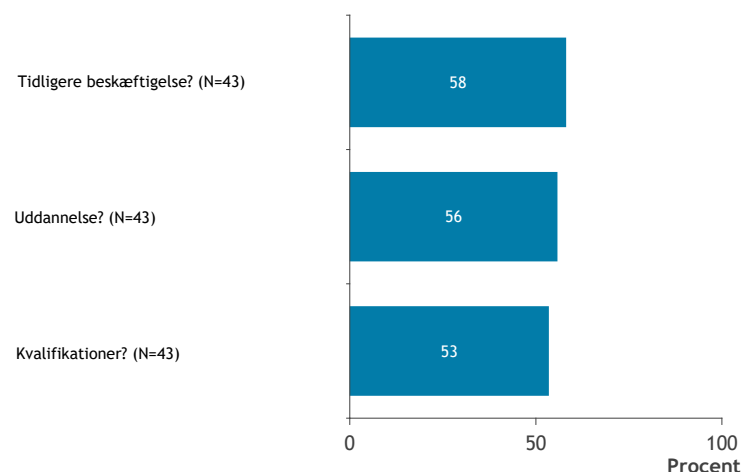
Figur 29 viser, hvilke informationer CV'et indeholder for de åbenlyst uddannelsesparate.

I 58 pct. af CV'erne er der angivet tidligere beskæftigelse. I 56 pct. er angivet uddannelse (dækker over den unges relevante uddannelse) og i 53 pct. er oplyst kvalifikationer. De unge vil naturligt ikke have grundlag for et meget fyldigt CV, da det vil være begrænset, hvad der er opnået af erfaringer og kvalifikationer i den unges liv.

For de åbenlyst uddannelsesparate er det ligeledes et krav, at angive et jobmål i forbindelse med registrering af cv-oplysninger (LAB § 11, stk. 4).

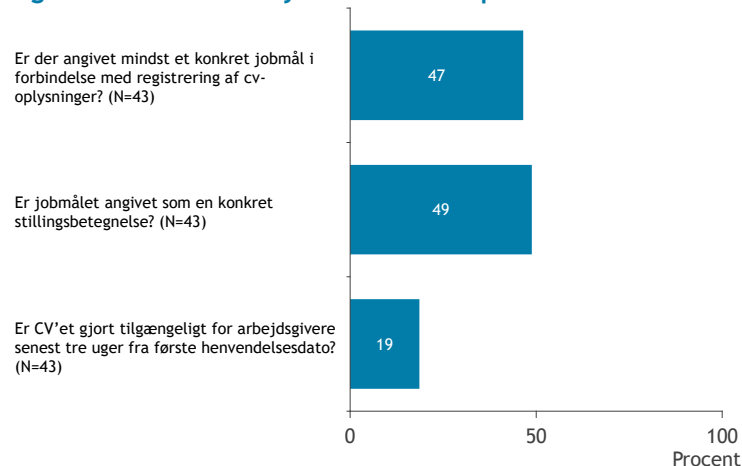
Figur 30 viser, hvilke oplysninger der registreres i forbindelse med cv-arbejdet.

Figur 29: Indeholder CV'et information om tidligere beskæftigelse, uddannelse og kvalifikationer (åbenlyst uddannelsesparate)?

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne
Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunkterne.

Figur 30: CV for åbenlyst uddannelsesparate

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne
Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunkterne.

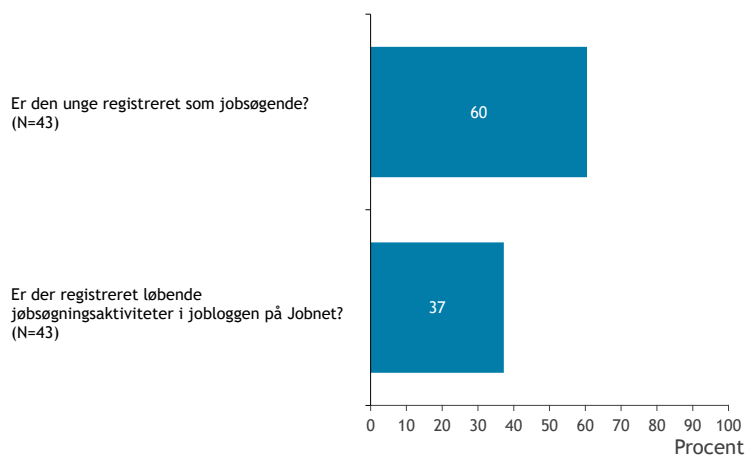
På tværs af kommunerne ses det, at der for de åbenlyst uddannelsesparate er angivet mindst et konkret jobmål i 47 pct. af sagerne. I 49 pct. af sagerne er jobmålet angivet som en konkret stillingsbetegnelse, mens kun 19 pct. af CV'erne er gjort tilgængeligt for arbejdsgivere senest uger fra første henvendelse, jf. figur 30. Her ses en *mindre grad* af efterlevelse af kravet i lovgivningen.

Som tidligere beskrevet skal indholdet af jobsamtalerne for de åbenlyst uddannelsesparate have fokus på konkrete job og jobsøgning. Det fremgår af LAB § 11, stk. 4. Gruppen af åbenlyst

uddannelsesparate vurderes ikke at have barrierer for at påbegynde og gennemføre uddannelse på ordinærvilkår. De skal derfor også tilmeldes som jobsøgende, stå til rådighed for arbejdsmarkedet og dokumentere deres jobsøgning i jobloggen og i videst omfang arbejde og forsørge sig selv.

I fokusrevisionen er det undersøgt, hvorvidt der registreres aftaler om krav om jobsøgning for åbenlyst uddannelsesparate og hvorvidt det lykkes kommunerne af fastholde, at den unge skal synliggøre sin jobsøgning i jobloggen.

Figur 31: Jobsøgning (åbenlyst uddannelsesparate)

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne

Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunkterne.

Det er samlet set *en mindre grad af* efterlevelse af krav om jobsøgning og et tilgængeligt CV for de åbenlyst uddannelsesparate, og der vurderes at være et betydeligt potentiale i at sikre bedre mulighed for at formidle de unge åbenlyst uddannelsesparate til job, og sikre en mere konsekvent overvågning af de unges jobsøgningsaktivitet.

Figur 33 viser, at der på tværs af kommunerne er dokumentation for, at den unge i 60 pct. af sagerne har registreret sig som jobsøgende, og i 37 pct. af sagerne, er der dokumentation for at den unge løbende har registreret jobsøgningsaktiviteter i jobloggen på Jobnet.

Det er samlet set *en mindre grad af* efterlevelse af krav om jobsøgning og et tilgængeligt CV for de åbenlyst uddannelsesparate, og der vurderes at være et betydeligt potentiale i at sikre bedre mulighed for at formidle de unge åbenlyst uddannelsesparate til job, og sikre en mere konsekvent overvågning af de unges jobsøgningsaktivitet.

7. UDVEKSLING AF OPLYSNINGER MED UDDANNELSESINSTITUTIONER

7.1 HVORDAN SAMARBEJDES DER MED UDDANNELSESINSTITUTIONER

Som et væsentligt element i at forebygge frafald fra uddannelse blandt unge, skal kommunen sørge for at dele relevante informationer med uddannelsesinstitutioner, hvis den unge starter på en uddannelse med et konkret uddannelsespålæg. Når en ung med et uddannelsespålæg overgår til en uddannelse, har kommunerne pligt til at informere uddannelsesstedet om den unges uddannelsespålæg og aktiviteter i jobcentret, eventuelle test- og prøveresultater og om, hvorvidt jobcenteret vurderer, at der er risiko for, at personen kan få særlige vanskeligheder ved at gennemføre uddannelsen (LAB § 30, stk. 7).

Rigsrevisionen har i deres analyse af indsatsen for udsatte unge fra 2020 peget på, at der er en række problemer med informationsudvekslingen mellem kommuner og erhvervsskoler for unge, der påbegyndte uddannelse efter forløb på uddannelseshjælp i perioden 2014 til 2018.

Fokusrevisionen afdækker yderligere kommunernes vurdering af, om den unge har pligt til at påbegynde og gennemføre uddannelsen og om kommunerne får løftet opgaven med at overdrage oplysninger til uddannelsesinstitutionerne i perioden 2018 til 2019, jf. tabellen til højre.

Krav til sagsbehandlingen ift. opstart i uddannelse med uddannelsespålæg

Kommunerne skal vurdere om den unge har pligt til at påbegynde og færdiggøre den uddannelse, som den unge optages på.

Uddannelsesinstitutioner skal orienteres om den unges uddannelsespålæg og oplyses om de aktiviteter og indsatser, personen har fået af kommunen, og eventuelle test- og prøveresultater, og hvorvidt kommunen vurderer, at der er risiko for, at personen kan få særlige vanskeligheder ved at gennemføre uddannelsen.

Samlet viser data fra de 25 kommuner, at:

- ▶ Det i 55 pct. af sagerne med uddannelsesopstart ikke er dokumenteret, at der er foretaget en vurdering af, om den unge er omfattet af § 30, stk 5. Lovkravet efterlevses dermed i *mindre grad*.
- ▶ I de sager, hvor der er dokumenteret en vurdering af, om den unge har pligt til at påbegynde og gennemføre uddannelsen, er der kun sket en overdragelse af oplysninger i henhold til § 30, stk. 7, i 7 pct. af de sager. Det er således langt fra det niveau, som der burde være og kravet i lovgivning efterlevs ikke på dette område.
- ▶ Der ses ikke tilfælde, hvor kommunerne har fået indberetning fra uddannelsesinstitutioner om risiko for frafald eller tilfælde, hvor der er dokumenteret et aktivt samspil med uddannelsesinstitution efter opstart. Samarbejdet mellem kommune og uddannelsessystem kan godt være aktivt, men det dokumenteres ikke i den unges sag i jobcentret.
- ▶ Der er ikke set eksempler på kommuner, der har arbejdsgange, der understøtter sagsbehandlere detaljeret i brugen af den tekniske løsning omkring uddannelsespålægget, som sikrer overdragelse af viden til uddannelsesinstitutionerne.

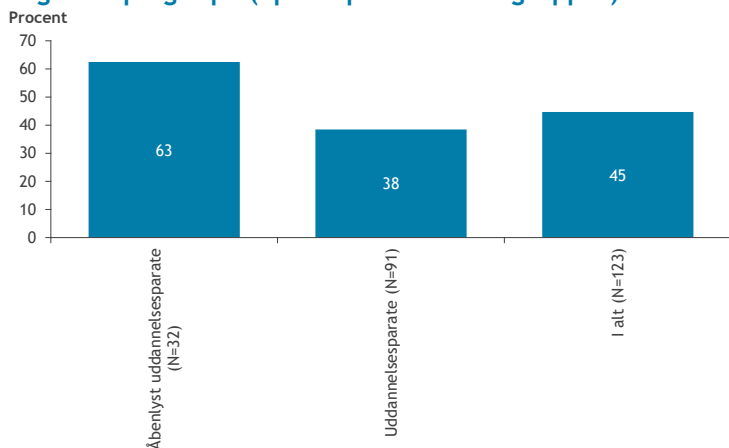
7.2 BRUGEN AF UDDANNELSESPÅLÆG VED START AF UDDANNELSE

Når en ung bliver optaget på en studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse, skal kommunen vurdere, om den unge har pligt til at påbegynde og gennemføre uddannelsen og dermed er omfattet af LAB § 30, stk. 5.

I udvælgelsen af sager er der aktivt udvalgt en overvægt af sager, hvor der er en overgang til uddannelse. Det betyder, at uddannelsespålægget i overgangen til uddannelse er aktuelt i en større andel af sager i stikprøven, end det er tilfældet i den brede del af målgruppen. Konkret har 123 af de 191 uddannelsesparate og åbenlyst uddannelsesparate, der er gennemgået i sagsgengangen, haft en overgang til uddannelse. Af de 123 sager er der i 45 pct. af sagerne (55 unge) dokumenteret en vurdering af, om den unge har pligt til at påbegynde og gennemføre uddannelsen.

Det er således mindre end halvdelen af de unge, hvor kommunen får dokumenteret vurderingen af, om den unge har pligt til at påbegynde og gennemføre uddannelsen. Praksis omkring vurderingen rummer således en mindre grad af efterlevelse af kravet i henhold til LAB § 30, stk 5, jf. figur 32

Figur 32: Har kommunen vurderet, om den unge har pligt til at påbegynde og gennemføre den uddannelse, som den unge er optaget på (opdelt på visitationsgrupper)?

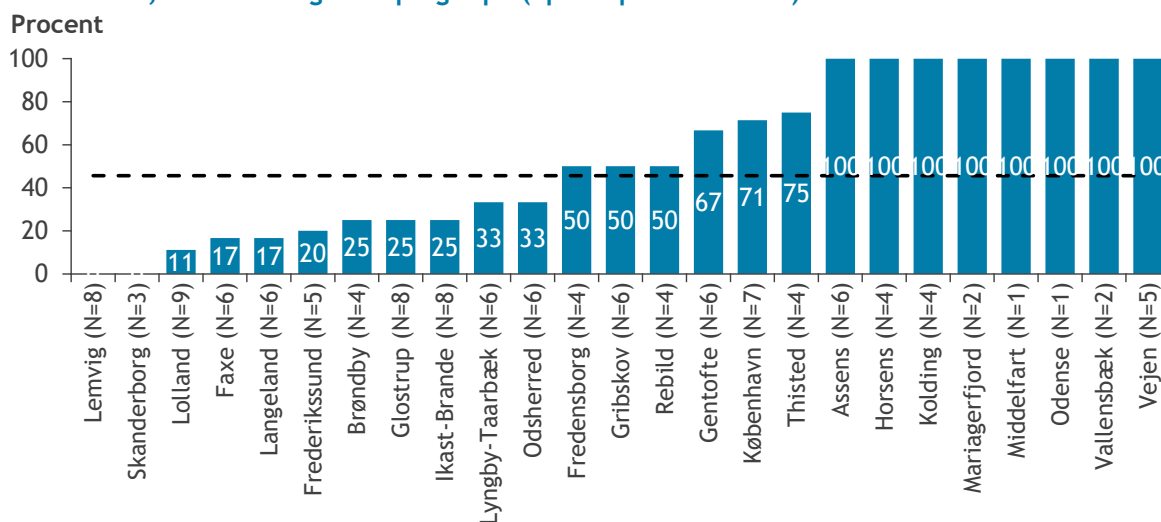
Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne.

Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunkterne. Opgørelsen omfatter kun de personer der faktisk påbegynder en uddannelse

løbet. Det skal bemærkes, at det i nogle kommuner, kun beror sig på 1 eller 2 sager med overgang til uddannelse.

I 14 kommuner er det kun i 50 pct. eller en mindre del af sagerne med overgang til uddannelse, at der er foretaget en vurdering af den unges pligt til at påbegynde og gennemføre uddannelsen. Når det ikke vurderes, kan det skyldes, at den unge ikke meddeler uddannelsesoptag til jobcentret og dermed ikke har en samtale eller andet ifm. stop af ydelsen.

Figur 33: Har kommunen vurderet, om den unge har pligt til at påbegynde og gennemføre den uddannelse, som den unge er optaget på (opdelt på kommuner)?

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne

Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunkterne. Stiplet linje angiver gennemsnittet. Opgørelsen omfatter kun de personer der faktisk påbegynder en uddannelse

Med baggrund i resultaterne af sagsgennemgange vurderes der at være et potentiale for, at kommunerne tager mere aktiv handling og vurdering ifm. de unges overgang, så der fastholdes dialog med de unge, og så de unge sendes godt afsted.

Figur 33 viser, at der er stor spredning i, om kommunerne har vurderet, om den unge er forpligtet til at påbegynde og gennemføre den uddannelse, som den unge er optaget på. 8 ud af 25 kommuner har konsekvent dokumenteret vurderingen ved overgang til uddannelse. 11 kommuner har dokumenteret vurderingen i ca. 1/3 del eller færre sager.

I de kommuner, hvor der er en høj grad af dokumenteret stillingtagen til den unges pligt til at påbegynde og gennemføre uddannelsen, er det også oplevelsen, at det hænger sammen med en generel høj opmærksomhed på at anvende uddannelsespålægget aktivt gennem hele for-

7.3 UDVEKSLING AF OPLYSNINGER MED UDDANNELSESINSTITUTIONER

Jobcentrene skal ved pålæg om at påbegynde og færdiggøre uddannelse orientere uddannelsesinstitutionen om pålægget og evt. særlige opmærksomhedspunkter (LAB § 30 stk. 7).

I udgangspunktet er fagsystemerne sat op til en automatisk advisering af uddannelsesinstitutionerne, når en ung påbegynder uddannelse med uddannelsespålæg. Alligevel er det kun i 4 sager ud af de 55 sager, hvor en ung er påbegyndt uddannelse med pligt til at påbegynde og gennemføre uddannelse, at der har der kunnet fremfindes en informationsudveksling.

Det er vanskeligt ud fra undersøgelsen konkret at konkludere, hvad der udfordrer informationsudvekslingen. Det ses dog i nogle sager, at det tekniske setup omkring uddannelsespålæg ikke anvendes. Uddannelsespålægget beskrives alene i journalnotater/samtalereferater. I andre sager er oplysningerne om uddannelsesinstitutionen ikke udfyldt med alle påkrævede oplysninger om den præcise uddannelsesinstitution, den enkelte unge er optaget på, hvorfor den automatiske udvekslingen af oplysninger til uddannelsesinstitutionen ikke kan ske.

I sagsgennemgangen er der set tilfælde, hvor uddannelsespålægget kun fremgår af samtalereferater eller journalnotater, og i langt de fleste sager kan der altså ikke fremsøges information om, at der skulle være sendt oplysninger til uddannelsesinstitutionen.

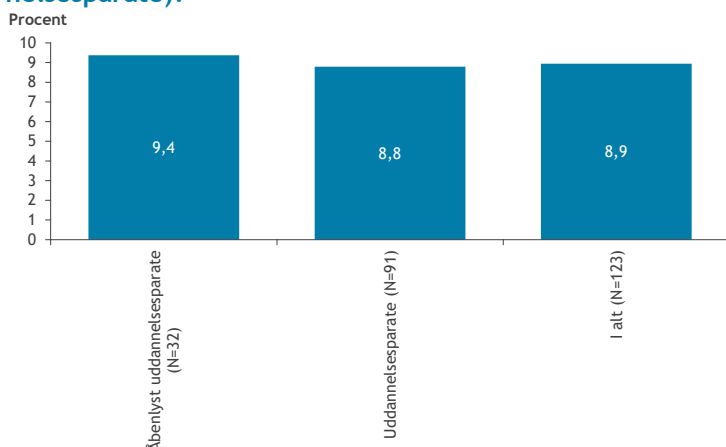
I dialogen med kommunerne peger flere kommuner på, at området er præget af de samme udfordringer, som Rigsrevisionen pegede på i 2020, og kommunerne tilkendegiver generelt en manglende tro på, at det skaber en værdi med den systemmæssige udveksling af oplysninger.

I stedet arbejder flere kommuner med at etablere en styrket kommunikation ud til uddannelsesstederne gennem andre kanaler, hvilket uddybes i næste afsnit.

7.4 INITIATIVER FOR FOREBYGGELSE AF FRAFALD

Et af grebene til at forebygge de unges frafald fra uddannelse er blandt andet anvendelsen af mentorstøtte (LAB kap. 26). Efter en konkret vurdering kan den unge tilbydes mentorstøtte i overgangen til uddannelse i et antal timer i op til 6 mdr. med mulighed for forlængelse yderligere 6 mdr. ved konkret vurdering.

Figur 34: Er der givet mentorstøtte i forbindelse med, at den unge er i risiko for frafald ved overgang til uddannelse, jf. kapitel 26 i LAB (åbenlyst uddannelsesparate og uddannelsesparate)?

Kilde: Sagsgennemgang i kommunerne

Anm.: Andel af sager, hvor der er registreret "ja" til målepunkterne. Opgørelsen omfatter kun de personer der faktisk påbegynder en uddannelse

Figur 34 giver et billede af i hvor mange sager der er tildelt mentorstøtte ift. det antal unge, der er gået i uddannelse. Figuren viser ligeledes fordelingen mellem åbenlyst uddannelsesparate og uddannelsesparate som er startet i uddannelse.

I de gennemgåede sager, hvor den unge starter uddannelse fra uddannelseshjælp blev der i knap 9 pct. af sagerne fundet dokumentation for, at der er vurderet behov for mentorstøtte for at minimere risiko for frafald fra uddannelsen.

Andelen af Åbenlyst uddannelsesparate og uddannelsesparate, der tilbydes mentorstøtte efter LAB-loven, er på nogenlunde samme niveau.

Flere kommuner har peget på, at støtten også etableres ad andre veje end via mentorordninger fra jobcentret. Som et led i at fastholde de unge i uddannelse, arbejder kommunerne f.eks. med:

- overdragelse af oplysninger om de unge til uddannelsesvejledere eller særlige kontaktpersoner knyttet til den kommunale ungeindsats. Det kan fx være, når der er et påbegyndt

uddannelsesforløb, hvor der allerede inden uddannelsesstart er behov for opmærksomhed på risiko for frafald.

- fremskudt rådgivning ude hos udvalgte uddannelsesinstitutioner, der er centrale samarbejdspartnere.
- afvikling af møder i forbindelse med uddannelsesopstart, hvor der gennemføres systematisk dialog om elever, der skal i gang med uddannelsen. Her aftales for hvem, og hvordan der bakkes op om den unges gennemførelse.

Andre steder ses, at den mentor, der har været tilknyttet sagen igennem forløbet i jobcentret, fastholdes ift. den unges opstart på uddannelse.

Med *"Første delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen"*, som er trådt i kraft 1. januar 2022 ændres reglerne, så der også i lovgivning sikres støtte i overgangene, når den unge påbegynder uddannelse. Det handler f.eks. om, at:

- de unge, der påbegynder uddannelse får ret til en mentor, der kan understøtte at den unge fastholdes i uddannelse. Retten gælder i op til 6 måneder efter uddannelsesstart med mulighed for forlængelse.
- jobcentret forpligtes til at reagere på beskeder om risiko for frafald de første 6 måneder efter studiestart. Der kan herefter tages stilling til relevante initiativer til at fastholde den unge i uddannelse.

Disse nye forpligtigelser understreger behovet for, at der sættes fokus på at få procedurerne omkring informationsudveksling til at fungere bedre. Dette er sket via en ny forbedret it-understøttelse, som også er idriftsat 1. januar 2022.

8. LEDELSESINFORMATION OG LEDELSESTILSYN

8.1 KONTROLMILJØ OG LEDELSESTILSYN

Det samlede kontrolmiljø i kommunerne skal imødegå risikoen for fejl i administrationen, regeloverholdelsen, eventuelle proceskrav, opfølgning på vurdering af en indsats over for borgeren, økonomistyring og budgetoverholdelse, bogføring, kontrol- og tilsynsrutiner, it-understøttelse mv. Kontrolmiljøet skal ses som den samlede ramme, der er sat op i organisationen for, hvordan der arbejdes med at imødegå fejl.

Ledelsestilsyn og ledelsesinformation er en del af redskaberne til at understøtte det løbende fokus på at indsatsen faktisk udføres i tråd med de rammer, der gælder for indsatsen.

Det er redskaber, der samlet kan bidrage til at identificere risici og fejl. De interne kontroller skal f.eks. sikre, at borgeren får de tilbud/ytelser, som vedkommende har ret til enten i henhold til lovgivning eller lokalpolitiske prioriteringer. Dertil kommer at kontrollerne skal sikre at fejl i bogføring, sagsbehandling og udbetalinger undgås.

Det indgår som et element i fokusrevisionen, at efterprøve dele af kommunernes kontrolmiljø og det grundlag kommunen har fået etableret for løbende at opdage og håndtere fejl i indsatsen for unge gennem ledelsestilsyn og ledelsesinformation.

I forbindelse med fokusrevisionen af uddannelseshjælp har BDO gennemført et ledelsesinterview med hver af de 25 kommuner, der har deltaget i fokusrevisionen. Forud for interviewet har BDO på forhånd modtaget en række dokumenter om kommunernes nuværende arbejdsgange, ledelsesinformation og ledelsestilsyn, som sammen med interviewet er lagt til grund for fokusrevisionen.

I interview med kommunerne har der været fokus på hvilken tilgang der aktuelt i 2021 har præget kommunernes arbejde med løbende at opdage og håndtere fejl i indsatsen for unge. Sagsgennemgangen er foretaget på forløb, der er påbegyndt i 2018 og 2019 og sagsgennemgangen går maksimalt frem til marts 2020. Den nedenstående gennemgang af ledelsens fokus og redskaber til styre og følge op på indsatsen kan således ikke ses som sammenhængende med resultaterne i sagsgennemgangen, men kan nærmere give et billede af, om der aktuelt er fokus på nogle af de udfordringer, som sagsgennemgangen peger på.

Fokusrevisionen peger overordnet på følgende delkonklusioner:

- ▶ Alle kommuner har dokumenteret at der gennemføres internt ledelsestilsyn med ungeindsatsen.
- ▶ Kommunerne lægger mange kræfter i ledelsestilsyn og fagligt tilsyn med opgaveløsningen med henblik på at understøtte en indsats, der lever op til lovgivningsmæssige krav og intentionerne i lovgivningen.
- ▶ Anvendelse af læse-, skrive- og regnetest, sanktioner og omfang og indhold af aktiv indsats er hyppigst i fokus i ledelsestilsynet.
- ▶ Mange kommuner har fået opbygget en god dækning på ledelsesinformation om resultater, fokusmål og indsats. Der er investeret i bedre ledelsesinformation og 92 pct. af kommunerne har adgang til løbende ledelsesinformation om resultater af indsatsen og omfang og indhold af den aktive indsats.
- ▶ I den aktuelle indsats har mange kommuner gennem internt ledelsestilsyn, temakontroller og fagligt tilsyn sat fokus på den røde tråd i sagerne, kvaliteten af Min Plan, styrkelse af uddannelses- og ressourcefokus samt kvaliteten af CV.

8.2 HVAD HAR LEDELSESTILSYNET FOKUS PÅ?

Alle kommuner har kunnet dokumentere et internt fagligt ledelsestilsyn. I den største del af kommunerne (18 ud af 25 kommuner) gennemføres ledelsestilsynet kvartalsvist.

14 ud af 25 kommuner har i større eller mindre grad skriftligt forholdt sig til, hvilken tilgang der er til ledelsestilsynet og hvordan ledelsestilsynet tilrettelægges. Der foreligger sjældent et dokumenteret overblik over, hvilke overvejelser kommunen har gjort sig inden tilrettelæggelse af tilsynet om baggrunden for de valgte fokusområder, herunder en risikovurdering og en beskrivelse

af, hvordan risici afdækkes ved nøglekontroller i forbindelse med ledelsestilsynet, ledelsesinformation e.l.

14 ud af 25 kommuner har dog valgt en tilgang til ledelsestilsyn, der løbende efterses og udvikler sig ift. kontrolpunkter. Ledelsestilsynet udvikles således løbende og er dynamisk ift. organisationens behov. Fokus justeres f.eks. ift. hvad revisionen har peget på, behov for fokus på implementering af ny lovgivning eller lokale servicestandarder eller behov der viser sig ifm faglig dialog eller faglig sparring i området.

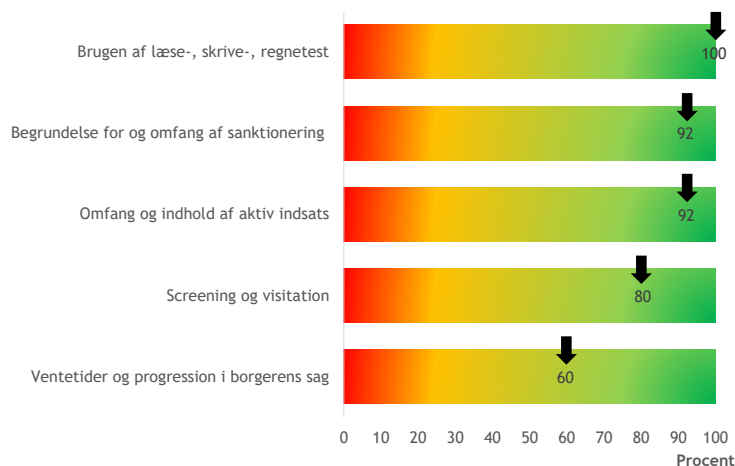
22 kommuner gennemgår som en del af ledelsestilsynet en række faste kontrolpunkter, som går igen over tid. Det kan f.eks. være inspireret de kontrolpunkter, som revisor også har fokus på. Der er således en række fast tilbagevendende nøglekontroller. Det suppleres ofte at temabaserede kontroller eller kvalitative kontroller på indholdet i sagsarbejdet. 14 ud af 25 kommuner udpeger således løbende særlige områder, hvor der er et særligt behov for at gå i dybden med kvaliteten i sagsbehandlingen. Det kan være kontroller ift. kvaliteten af Min Plan, brugen af ABC-planer, kvalitet og indhold i CV osv.

Københavns Kommune har som den eneste kommune blandt de 25 kommuner dokumenteret en omfattende risikovurdering, hvor identificerede risikoområder er beskrevet samt hvordan der løbende følges op på området med henblik på at imødegå risikoen for fejl. Risikovurderingen genoptages løbende i takt med implementering af ny lovgivning, lokale politiske eller administrative fokusområder, implementering af ny IT eller ny organisering osv. Risikovurderingen ligger til grund for udpegning af fokus og omfang i de løbende kvalitetskontroller, der foretages via sagsgennemgang.

Uanset kommunernes skriftlige dokumentation af ledelsestilsynet, så har interviewene peget på, at alle kommuner har gjort sig overvejelser om tilgangen til ledelsestilsynet og der gives udtryk for, at det har en central plads i udviklingen af kvaliteten i sagsbehandlingen.

Interviewene med kommunerne har også omfattet en gennemgang af 5 særlige fokusområder ift. ledelsestilsynet. Dette med henblik på at få et billede af hvor tæt kommunernes ledelsestilsyn dækker udvalgte nøgleindsatser på ungeområdet. Interviewene peger på, at anvendelsen af læse-, skrive- og regnetest, begrundelser for og omfang af sanktionering og kontroller vedr. omfang og indhold i den aktive indsats er de mest hyppige fokuspunkter på tværs af kommuner.

Figur 35: Ledelsestilsyn

Kilde: Interview med kommunerne.

Praksis ift. screening og visitation af de unge og ventetider/progression i de enkelte sager er i *mindre grad* i fokus. I de 60 pct. af kommunerne der vurderer ventetider og progression i borgerens sag handler det ofte om, at der sker en overordnet vurdering af, om der er en rød tråd i sagen og generelt er igangværende aktiviteter omkring den unge.

8.3 HVAD HAR LEDELSESINFORMATION FOKUS PÅ

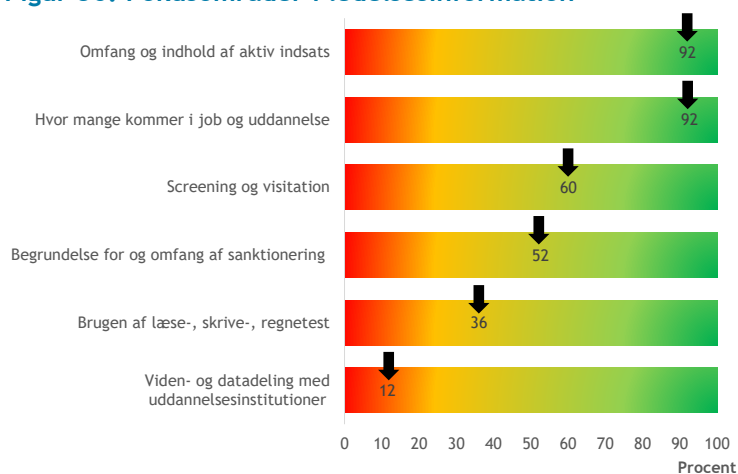
Tilgangen til brugen af ledelsesinformation er meget varieret. I nogle kommuner ligger anvendelsen af mulighederne for ledelsesinformation ude hos den enkelte teamleder i ungeindsatsen, men andre kommuner har løbende fokus på indsats og resultater på alle niveauer i ledelsen, ligesom data trækkes ind i dialogen med medarbejdere.

Kommunerne er spurgt til, hvilke konkrete typer af ledelsesinformation der er adgang til og følges op på. Figur 36 viser andelen af kommuner, der trækker ledelsesinformation på udvalgte punkter. De mest hyppigt forekommende fokusområder er omfang og indhold i den aktive indsats og resultater af indsatsen ift., hvor mange, der kommer i job og uddannelse.

Omfang og indhold af indsatsen skal ses i sammenhæng med, at der er et massivt fokus i kommunerne på de fokusbål om hvor mange der kommer i job og uddannelse samt omfanget af aktiv indsats og samtaleindsats, som er knyttet til beskæftigelsesministeriets benchmark.

De fleste kommuner opererer med et fast fokus i deres ledelsesinformation og supplerer den viden

Figur 36: Fokusområder i ledelsesinformation

Kilde: Interview med kommunerne.

med mere ad-hoc baserede målinger knyttet til områder, der har en særlig politisk/administrativ interesse, eller hvor der potentielt kan være udfordringer.

Opfølgning på resultater af indsatsen f.eks., hvor mange, der afsluttes til job og uddannelse, eller udviklingen i den samlede målgruppe på uddannelseshjælp, er et gennemgående tema i den ledelsesinformation, der er fokus på, hvilket der ofte også er en politisk opmærksomhed omkring. Opfølgningen på resultaterne fylder derfor ofte på alle ledelsesniveauer.

Det er ligeledes gennemgående for alle områder at kommuner i ledelsesinformation har stort fokus på STARS fokusbål. Der er således en stærk opmærksomhed på, om målene for indsats og samtaler overholdes. Det er sjældent en stor udfordring på ungeområdet isoleret, men fylder rigtig meget på tværs af jobcentrets indsatsområder og dermed også på ungeområdet.

Flere kommuner har i de seneste år investeret i nyt ledelsesinformationssystem ved siden af fagsystemet, og det har øget muligheden for ledelsesfokus og en tæt overvågning af indsats og resultater og en mere datadrevet opfølgning på indsatsen.

8.4 HVORDAN ANVENDES LEDELSESTILSYN OG LEDELSESINFORMATION I DEN LØBENDE OPFØLGNING OG UDVIKLING AF INDSATSEN

Alle kommuner anvender ledelsestilsynet aktivt i den løbende udvikling af indsatsen og de fleste anvendes også en grad af ledelsesinformation. begge dele anvendes aktivt på tværs af ledelsesniveauer til at identificere succeser, udviklingsbehov eller udfordringer ift. det fokus der er i sagsarbejdet, eller de indsats der iværksættes for de unge.

Især de interne ledelsestilsyn har, sammen med gennemgang fra ekstern revisor, fået en central rolle i at sætte fokus for de udviklingstiltag der arbejdes med i jobcentrene. De fleste kommuner arbejder systematisk med kvartalsvise gennemgange af sager og med at få bragt den viden, der etableres både ind på ledelsesniveau (22 kommuner) og i dialogen om kvalitet i sagsbehandlingen med medarbejdere (23 kommuner).

Boks 3. Årshjul for håndteringen af fejl

Kolding Kommune arbejder systematisk med opsamlingen af resultater fra ledelsestilsynet på alle niveauer i organisationen og har valgt at begynde at arbejde med et årshjul for arbejdet med håndteringen af fejl og behov for at løfte kvaliteten i sagsarbejdet.

Det er udløst af en erkendelse af, at der ofte er behov for at fastholde fokus over en længere periode, hvis der skal ske en forandring. Derfor tages der ved opsamlinger på ledelsestilsyn stilling til i ledergruppen, hvilke skridt der skal tages over den kommende periode, for at imødegå fejlene og fastholde fokus på god praksis.

For at skabe den maksimale læring af sagsgennemgange i ledelsestilsynet er flere kommuner begyndt at anvende forskellige metoder til, sammen med medarbejderne, at gå tæt på praksis. Eksempler på det er:

- I Mariagerfjord Kommune arbejdes der med at foretage sagsgennemgange i ledelsestilsynet sammen med den relevante sagsbehandler. Det giver ifølge kommunerne nogle gode fælles refleksioner over praksis, og hvad der kan styrkes i sagsarbejdet.
- I Assens Kommune giver det løbende ledelsestilsyn stof til læringscases, der bringes i månedlige møder med sagssparring og drøftelse af læringscases.

Derudover er der også i flere kommuner set et fokus på, at ledelsestilsynet anvendes i introduktionen af nye medarbejdere. Kolding, Gribskov og Mariagerfjord Kommuner er eksempler på det, hvor de igennem de første måneder af ansættelsen for en ny medarbejder, har en model for at gennemgå sager efter samme model som ledelsestilsynet. Med den baggrund gives der en individuel feedback til den nye medarbejder.

København, Odense, Kolding og Lyngby-Taarbæk Kommuner er eksempler på kommuner der også har implementeret en meget systematisk opsamling og opfølgning på de udfordringer der viser sig i ledelsestilsynet. Kommunerne udarbejder løbende handleplaner for hvordan der rettes op på fundne fejl og hvordan der følges op. Et eksempel på det er beskrevet i boks 3.

8.5 HVORDAN UNDERSTØTTER KOMMUNERNE I ØVRIGT EN GOD KVALITET I SAGSBEHANDLINGEN?

Alle kommuner arbejder med en grad af faglig sparring på opgaverne. Det har mange former og der er en del kommuner, der arbejder med både kollegial og ledelsesmæssig sparring og benytter både individuel sagssparring og sagsdrøftelser med teamet.

I den daglige styring af sagsstammen har medarbejderne og lederne dashboards i fagsystemerne, der understøtter styringen af, at der tages de rette skridt i sagen, særligt ift. afholdelse af samtaler og iværksættelse af beskæftigelsestilbud.

Der er også set et eksempel på en kommune, som er gået længere ift. den løbende overvågning af de enkelte sagsbehandlingsskridt, hvor der sker en løbende egenkontrol af alle sager ift. en række væsentlige sagsbehandlingsskridt, jf. boks 4.

Boks 4. Løbende selvevaluering

I Lolland Kommune suppleres det almindelig sagsoverblik i dashboards af en løbende selvvurderet status på hele sagsbestanden ift. væsentlige fokuspunkter for indsatsen. Hver medarbejder vedligeholder løbende et regneark med en række tjekpunkter for hver sag i egen sagsstamme, som skal give en indikation om status i den enkelte sag, hvor hvert tjekpunkt markeres med hhv. grøn, gul eller rød afhængigt af sagsens status. Det er tjekpunkter som: er der et søgbart CV, uddannelsesmål osv. Det giver et overblik for den enkelte sagsbehandler ift., hvor der er behov for fokus i de enkelte sager og er også et fælles opfølgningsgrundlag mellem sagsbehandler og nærmeste leder.

Den faglige sparring og sagssparring anvendes også til at opsamle viden om, hvor der er særlige udfordringer i håndteringen af krav og det anvendes ifølge kommunerne som en del af grundlaget for at fastlægge fokus i den del af ledelsestilsynet, der gennemføres mere fleksibelt og med varierende fokus.

KONTAKT

METTE EGELUND FOG

Director

m: + 4527523706
e: mef@bdo.dk

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab, danskejet rådgivnings- og revisionsvirksomhed, er medlem af BDO International Limited - et UK-baseret selskab med begrænset hæftelse - og del af det internationale BDO netværk bestående af uafhængige medlemsfirmaer. BDO er varemærke for både BDO netværket og for alle BDO medlemsfirmaerne. BDO i Danmark beskæftiger mere end 1.200 medarbejdere, mens det verdensomspændende BDO netværk har ca. 80.000 medarbejdere i mere end 160 lande.

Copyright - BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab,
cvr.nr. 20 22 26 70.